

Aabenraa kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 17-11-2023
Sagsnr.: 23/22553
Dok.løbenr.: 362957/23

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Duborgvej 19, 6360 Tinglev

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 17. november 2023 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Duborgvej 19, 6360 Tinglev efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Kalve- og ungdysstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	734	650
B. Gammel kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	935	720
C. Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	4.511	65
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		450
	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		3.340
D. Kalvestald	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	301	150
E. Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	270	200
I alt			5.575

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Desuden meddeles der miljøgodkendelse til følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, samt øvrige tekniske anlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 5.048 m³ med et overfladeareal på 978 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 3.006 m³ med et overfladeareal på 777 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 650 m³ med et overfladeareal på 148 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 710 m³ med et overfladeareal på 164 m²
- Eksisterende møddingsplads med et overfladeareal på 270 m² og en gødningsandel på 267 m²
- Eksisterende ensilageplads på ca. 2.060 m²
- Udvidelse af ensilageplads på ca. 5.600 m²
- Eksisterende foderlade på ca. 829 m²
- Eksisterende lade på ca. 360 m²
- Eksisterende fodersilo på 30 m³
- 3 eksisterende fodersiloer á 20 m³
- Eksisterende opsamlingsbeholder til ensilagesaft
- Ny mælketank på 40.000 l og en højde på 8,5 m

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune

videresender herefter anmodningen til Miljø-og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 17. november 2023 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 15. december 2023, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

Miljøgodkendelse af husdyrbruget Duborgvej 19, 6360 Tinglev

§ 16a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:
17. november 2023

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Duborgvej 19, 6360 Tinglev har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Dispensationer	7
	Baggrund og særkender for afgørelsen	8
	Historik	8
	Ansøgning	8
	Landskabelige værdier og særkender	8
	Erhvervsmæssigt nødvendigt	9
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	9
	Natur	9
	Jord, grundvand og overfladevand	11
	Lugtgener	11
	Øvrige emissioner og gener	12
	Bedste tilgængelig teknik (BAT)	13
	Øvrige krav	14
	Samlet vurdering	15
	Lovgrundlag	15
	Udnyttelsesfrist	15
	Revurdering af miljøgodkendelsen	15
	Retsbeskyttelse	15
	Ophævelse af eksisterende godkendelse	16
	Andre tilladelser og dispensationer	16
B.	Vilkår for husdyrbruget	17
	Afgørelse	17
	Indretning og drift	17
	Lugt	19
	Øvrige emissioner og gener	19
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
	Jord, grundvand og overfladevand	20
	Egenkontrol	22
	Beredskabsplan	22
C.	Offentlighed og klagevejledning	23
	Annoncering	23
	Naboorientering og partshøring	23
	Annoncering og afgørelse	23
	Klagevejledning	23
D.	Kommunens bilag	25
	Lugtkonsekvenszonen	25
E.	Miljøkonsekvensrapport	26

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Duborgvej 19, 6360 Tinglev

Ansøger: Frank Johannsen

Ansøgers CVR-nummer: 19717801

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 17. november 2023

Sagsbehandler: Peter Møller Thomsen

Kvalitetssikring: Laura Klaver

Ansøgningsmateriale: Louise H. Riemann, LHN

Sagsnr.: 23/22553

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1 på Duborgvej 19, 6360 Tinglev, matr. nr. 24 og 72, Duborg, Bylderup til hold af kvæg med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og evt. nye anlæg.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Kalve- og ungdyrsstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	734	650
B. Gammel kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	935	720
C. Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	4.511	65
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		450
	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb		3.340
D. Kalvestald	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	301	150
E. Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	270	200
I alt			5.575

Der godkendes følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 5.048 m³ med et overfladeareal på 978 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 3.006 m³ med et overfladeareal på 777 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 650 m³ med et overfladeareal på 148 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 710 m³ med et overfladeareal på 164 m²
- Eksisterende møddingsplads med et overfladeareal på 270 m² og en gødningsandel på 267 m²
- Eksisterende ensilageplads på ca. 2.060 m²
- Udvidelse af ensilageplads på ca. 5.600 m²

Øvrige anlæg:

- Eksisterende foderlade på ca. 829 m²
- Eksisterende lade på ca. 360 m²
- Eksisterende fodersilo på 30 m³
- 3 eksisterende fodersiloer á 20 m³
- Eksisterende opsamlingsbeholder til ensilagesaft
- Ny mælketank på 40.000 l og en højde på 8,5 m

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalddene i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Dispensationer

Der søges om at udvide den eksisterende ensilageplads. Udvidelsen af ensilagepladsen finder sted på et eksisterende asfaltareal vest for den eksisterende ensilageplads og i

forlængelse af den eksisterende ensilageplads mod syd. Lige som ved den eksisterende ensilageplads bliver der ca. 2,5 m til naboskellet mod øst. Udvidelsen af ensilagepladsen overholder dermed ikke afstandskravet på 30 m til naboskel, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7. Ansøger har derfor søgt om dispensation for afstandskravet.

Ensilagepladsen er afskærmet mod vest af eksisterende staldbygninger og mod øst af et levende hegn op til naboskellet. Nabomatriklen mod øst ejes af ansøger selv og har ikke tilknyttet beboelse. Aabenraa Kommune vurderer, at ensilagepladsens placering ikke vil give anledning til væsentlige gener eller udgør en miljømæssig risiko, samt at dispensationen ikke tilsidesætter hensynet til de landskabelige værdier.

Aabenraa Kommune meddeler derfor med hjemmel i husdyrbruglovens § 9, stk. 3 dispensation for afstandskravet i husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7, så ensilagepladsen kan placeres som ansøgt.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 8. april 2009 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 12, stk. 2 til en produktion på 315 malkekøer (9.234 kg EKM), 98 kalve (0-6 mdr.) og 295 opdræt (6-28 mdr.), svarende til 503,00 DE efter dagældende omregningsfaktorer. Der blev givet tilladelse til etablering af en løsdriftsstald på 4.539 m², en foderlade/kalvestald på 830 m², en plansilo på 2.898 m², en tilbygning til den nye kostald med teknikrum og velfærdsfaciliteter, en gyllebeholder på 5.048 m³ og en fodersilo på 30 m³ og med en højde på 10 m.

Den 4. september 2012 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om skift i dyretype efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² § 19 d. Der blev givet tilladelse til 315 malkekøer (9.700 kg EKM), 40 kalve (0-3 mdr.), 40 kalve (0-6 mdr.), 100 opdræt (6-13,5 mdr., udegående), 105 opdræt (13,5-27 mdr., udegående), 75 opdræt (13,5-27 mdr., udegående) og 160 tyrekalve (40-55 kg), svarende til 595,76 DE efter dagældende omregningsfaktorer.

Den 26. maj 2014 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om skift i dyretype efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ § 31. Der blev givet tilladelse til 315 malkekøer (10.500 kg EKM), 40 kalve (0-3 mdr.), 40 kalve (3-6 mdr.), 80 opdræt (6-12 mdr.), 37 opdræt (12-18 mdr.), 120 opdræt (18-27 mdr.) og 142 tyrekalve (40-55 kg), svarende til 593,52 DE efter dagældende omregningsfaktorer.

Den 4. november 2020 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om produktionstilpasning, i form af en ikke nærmere fastsat forhøjelse af mælkeydelse efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ § 18.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 3. juli 2023 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Duborgvej 19, 6360 Tinglev. Ansøger ønsker at udvide produktionsarealet med 65 m² i eksisterende kostald C, at anvende den eksisterende møddingsplads til kalvehytter, svarende til et produktionsareal på 200 m², at indsætte 2 malkeroboter i de eksisterende robothuse, at opsætte en ny mælkesilo på 40.000 l og en højde på ca. 8,5 m i tilknytning til eksisterende byggeri, og at udvide plansiloanlægget med ca. 5.600 m². Desuden søges der om at få godkendelse til at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes i stedet for antal dyr, alder og vægtinterval.

Denne godkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten, skema 238 318, version 2 og miljøansøgningen i kapitel E.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

---

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

³ Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁴ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrbruget er beliggende i landskabsområdet Ålandet. Landskabet er her kendetegnet ved et jævnt og lavtliggende terræn, hvor flere mindre ådale er eroderet ned i terrænet i et langstrakt, øst-vest gående forløb. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor de dyrkede marker afgrænses af et netværk af parallelle hegn samt store og middelstore plantager. Langs de mange åer er landskabet præget af afgræssede enge, hvilket er med til at skabe en variation i det landbrugsdominerede landskab. Landskabet rummer desuden flere store moseområder som er med til at afspejle landskabets oprindelse inden opdyrkningen fandt sted. Den forholdsvis tætte bevoksningsstruktur er med til at skabe et transparent, stedvis lukket, landskab, hvor særligt de mange plantager skaber en ramme om landskabet.

Den ønskede udvidelse af ensilagepladsen sker i forlængelse af den eksisterende ensilageplads og afskærms af bygninger mod vest og læhegn mod øst. Udvidelsen af ensilagepladsen vurderes derfor ikke at have en væsentlig påvirkning på de landskabelige værdier.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget ligger ikke inden for bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget er ikke beliggende inden for områder i kommuneplanen, der har til formål at beskytte udpegede bevaringsværdier, herunder kulturhistoriske, geologiske eller landskabelige hensyn.

Grænseoverskridende virkninger

Da ejendommen på Duborgvej 19 er beliggende med en afstand på ca. 6,2 km til Tønder Kommune og ca. 8 km til Tyskland, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke forekommer grænseoverskridende virkninger ved det ansøgte.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens afsnit 1 redegjort for projektets erhvervsmæssige nødvendighed. Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for det ansøgte erhvervsmæssige nødvendighed, og at udvidelsen af husdyrproduktionen i eksisterende bygninger er nødvendig for at sikre husdyrbrugets fortsatte udvikling. En godkendelse af produktionsarealerne i stedet for antal dyr, alder, vægtinterval og mælkeydelse vil desuden gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder kan dermed optimeres.

Udvidelsen af ensilagepladsen er erhvervsmæssigt nødvendigt for at have tilstrækkelig med opbevaringskapacitet til ensilage i forbindelse med udvidelsen af produktionen.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ⁵ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Overdrev (S)	1	0,0	0,0
Overdrev (NV)	2	0,0	0,0
Mose (SV)	3	0,0	0,1
Overdrev (SØ)	3	0,0	0,1
Mose (Ø)	3	0,0	0,1
Mose (NØ)	3	0,0	0,1
§ 3 eng	Ingen kategori	0,0	0,9

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Da merdepositionen til de nærmeste § 3-beskyttede naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

⁵ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 98 'Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose', der består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området ligger cirka 1,8 km nordøst for bedriften.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyre- eller plantearter, som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV i husdyrbrugets nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte, og da der ikke forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Der sker ingen ændringer i afledning af tagvand og overfladevand. Overfladevand fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder, og overfladevand fra plansiloanlægget ledes fortsat til en opsamlingsbeholder vest for plansiloanlægget, hvorfra overfladevandet sprinkles ud. Det er også muligt at pumpe overfladevandet fra ensilagepladsen til gyllebeholderen på 710 m² nord for ejendommen, hvorfra overfladevandet ligeledes kan sprinkles ud, som angivet i den indsendte afløbsplan.

Tagvand og overfladevand nedsives enten direkte eller via grøft.

Spildevand fra beboelse ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg. Toiletet i servicebygningen er forbundet til en mindre beholder, der er etableret uden for bygningen, som tømmes efter behov.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste lokalplanlagte område, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk. Ved nærmeste samlet bebyggelse, lokalplanlagte område og byzone ved Tinglev er der kumulation med ét andet husdyrbrug.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., ansøgningsskema nr. 238 318.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Duborgvej 16	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	131,5	204,6	Ja
Terkelsbøl Bygade 48	Lokalplanlagt område	1	485,5	1.944,6	Ja
Terkelsbøl Bygade 19	Samlet bebyggelse	1	485,5	1.987,7	Ja
Bylderup	Nærmeste byzone	0	630,8	3.815,8	Ja
Tinglev	Byzone	1	693,9	3.851,2	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 558 m. Da den ukorrigerede geneafstand til nærmeste byzone er større end lugtkonsekvenszonen, og da kommunen skal vurdere lugt ud fra worst case, har Aabenraa Kommune udarbejdet et kort med en lugtkonsekvenszone på 630,8 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand for byzone. Et kort med lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 meter fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse, skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.2. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra ejendommen er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.4. Aabenraa Kommune vurderer at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener i form af rystelser ved de nærmeste naboer.

For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må forekommer væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.7. Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter har et sådant omfang, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Ansøger har redegjort for antallet af transporter til og fra husdyrbruget samt husdyrbrugets til- og frakørselsforhold i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.8.

Aabenraa Kommune vurderer at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke skal stilles vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.3 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår, til at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares overdækket og på fast bund, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald, hvorfor det vurderes, at kravet om iagttagelse af miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki er overholdt.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til størrelsen af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 6.007 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 6.007 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet for husdyrbruget er således overholdt med de valgte gulvtyper.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til skrabning af gulvet i kostald C, hvor der er fast drænet gulv, jf. teknologibladet for fast drænet gulv. Der stilles vilkår til, at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.4. Lovkravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt ved opbevaring af gylle i husdyrbrugets gyllekanaler, gyllebeholdere samt i lejet gyllebeholder ved den nuværende produktion.

Aabenraa Kommune vurderer, at håndteringen af husdyrgødning overholder BAT, og at der ikke er væsentlig virkning på miljøet herfra.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for afstandskravene angivet i husdyrbrugslovens §§ 6-8.

Der søges om at udvide den eksisterende ensilageplads. Lige som ved den eksisterende ensilageplads bliver der ca. 2,5 m til naboskellet mod øst. Aabenraa Kommunes vurdering af ansøgningen om dispensation for afstandskravet ses i afsnittet "Dispensationer".

'A. Kalve- og ungdyrsstald' og 'B. Gl. kostald' ligger henholdsvis 5 m og 0 m fra Duborgvej (matr. nr. 7000b, Duborg, Bylderup), hvorved afstandskravet på 15 m til offentlig vej ikke er overholdt, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 4. Der er tidligere meddelt dispensation hertil. I 'A. Kalve- og ungdyrsstald' og 'B. Gl. kostald' ændres dyretypen fra 'Malkekøer, kvier og stude' til flexgruppen 'Alle kvæg', mens produktionsarealet størrelse er uændret. Lugt- og ammoniakemissionen fra 'A. Kalve- og ungdyrsstald' og 'B. Gl. kostald' er uændret som følge af ændringen i dyretype. Da der er tale om lovlige eksisterende stalde, og da de ansøgte ændringer ikke medfører forøget forurening, vurderer Aabenraa Kommune, at afstandskravet er overholdt, og at der derfor ikke skal søges om dispensation fra afstandskravet til offentlig vej.

Vurdering af, om husdyrbruget er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Ansøger ejer eller driver ikke andre husdyrbrug. Husdyrbruget på Duborgvej 19 er ikke teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Alternative løsninger

Ansøger har i afsnit 3.14 i miljøkonsekvensrapporten redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapportens vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Duborgvej 19 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.16, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis godkendelsen indeholder lovliggørende dele, anses disse dele af godkendelsen som udnyttet fra meddelestedtidspunktet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 17. november 2031.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Både den eksisterende miljøgodkendelse, to afgørelser om skift i dyretype og en afgørelse om produktionstilpasning til Duborgvej 19, 6360 Tinglev ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen blev meddelt den 8. april 2009 efter § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den første afgørelse om skift i dyretype blev meddelt den 4. september 2012 efter § 19 d i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den anden afgørelse om skift i dyretype blev meddelt den 26. maj 2014 efter § 31 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om produktionstilpasning blev meddelt den 4. november 2020 efter § 18 i bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 238 318, version 2, modtaget i Aabenraa Kommune den 3. juli 2023, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Kalve- og ungdyrstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	734	650
B. Gammel kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	935	720
C. Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	4.511	65
	Flexgruppe; Alle kvæg; dybstrøelse		450
	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		3.340
D. Kalvestald	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	301	150
E. Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	270	200
I alt			5.575

Vilkår 4. Staldanlægget skal indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort.. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.

Dybstrøelsesafsnit i stalde og på kalvepladsen

Vilkår 5. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 6. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Vilkår 7. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

Lugt

Vilkår 8. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

Vilkår 9. Bidraget fra landbruget på Duborgvej 19, 6360 Tinglev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Vilkår 10. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 99 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

Vilkår 11. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Vilkår 12. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår 13. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

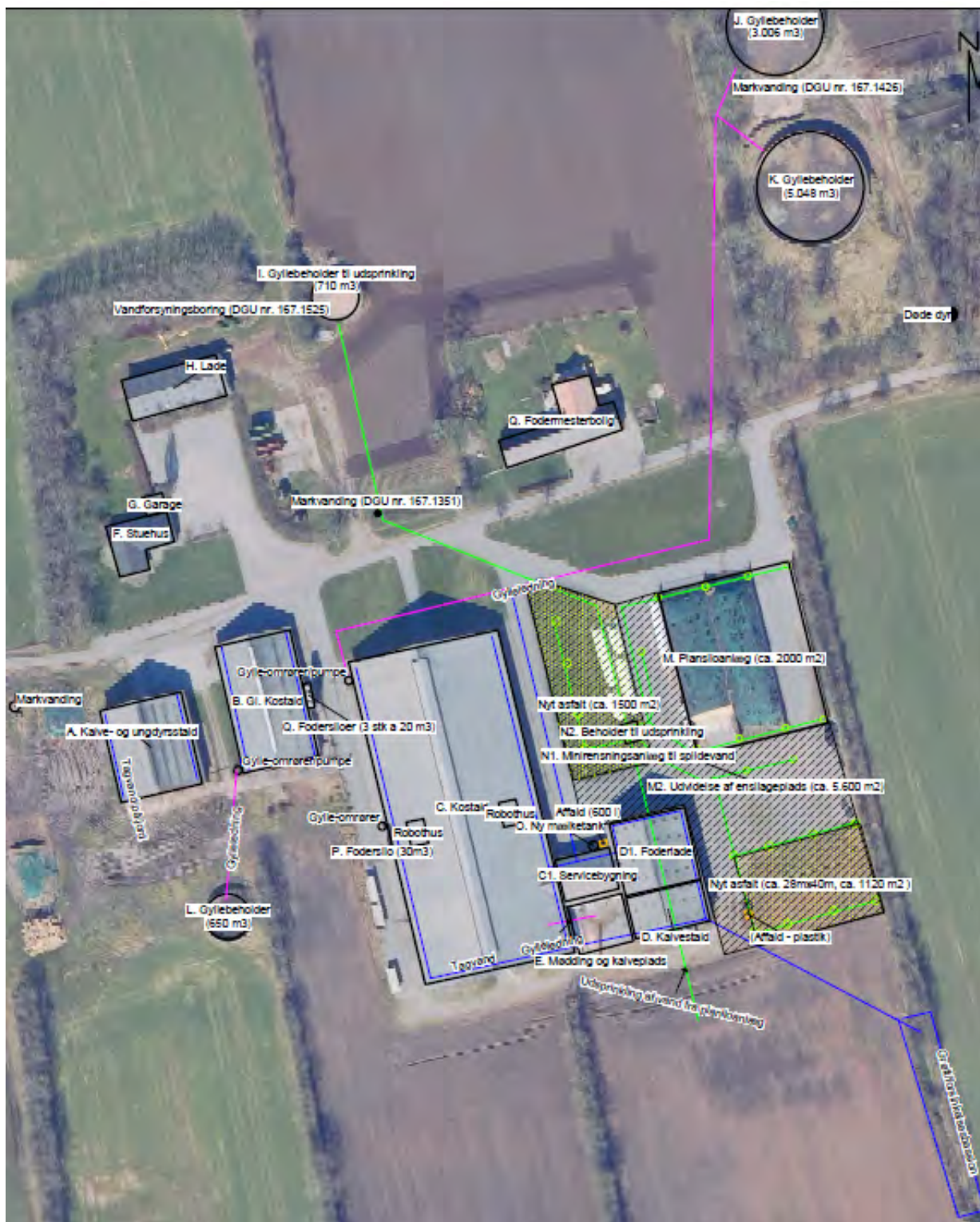
Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

- Vilkår 14. I staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb' i C. kostald skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.
- Vilkår 15. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- Vilkår 16. Gulvet skal være udført med ajleafløb.
- Vilkår 17. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb' i C. kostald.
- Vilkår 18. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.
- Vilkår 19. Skraberens skal være forsynet med timer.
- Vilkår 20. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 21. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 22. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit.

Vilkår 23. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Vilkår 24. Udsprinklingsanlægget skal overholde Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 'Udsprinkling af ensilagesaft og restvand'.

Olie og diesel

Vilkår 25. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.

Vilkår 26. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 27. Bedriftens årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 28. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 29. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer for vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Vilkår 30. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Vilkår 31. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Vilkår 32. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 33. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 34. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 23. august 2023 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 5. oktober 2023 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget bemærkninger i høringsperioden.

Udkastet til miljøgodkendelsen er blevet sendt til alle beboere der er beliggende inden for den ukorrigerede geneafstand til byzone, da geneafstanden er større end den beregnede lugtkonsekvenszone.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 17. november 2023, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens⁶ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 17. november 2023 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 15. december 2023, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Den 17. november 2023

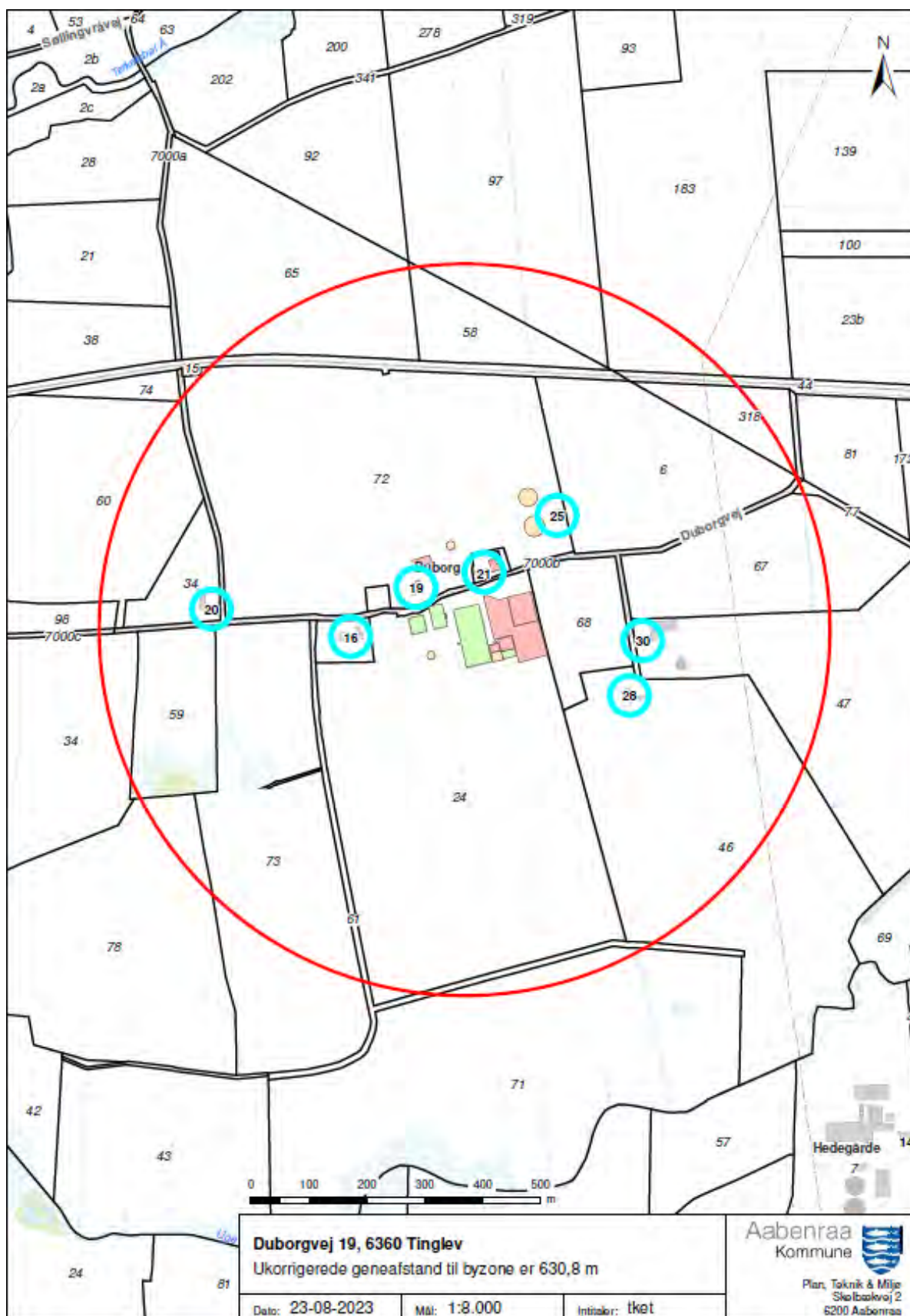
Peter Møller Thomsen
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 630,8 m:

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Louise H. Riemann, LHN.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a, krav til at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Aabenraa Kommune vurderer, at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der et krav om, at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til miljøkonsekvensrapportens beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 3.19 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Duborgvej 19, 6360 Tinglev

Ansøgning om udvidelse i eksisterende staldanlæg,
godkendelse af møddingsplads til produktionsareal samt
udvidelse af plansiloanlæg

Skema 238318 i Husdyrgodkendelse.dk

(version 2, 8. august 2023)

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Frank R. Johannsen, Duborgvej 19, 6360 Tinglev. Mobil: 42196816, Mail: birgitjohannsen@mail.dk
Husdyrbrugets adresse	Duborgvej 19, 6360 Tinglev.
CVR-nummer	19717801
CHR-nummer	62469
Kommune	Aabenraa
Ejendomsnummer	5800012495
Matrikel-nr.	24 og 72- Duborg, Bylderup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Nej
Biaktiviteter	Nej
Ansøgningskema	238318
Konsulent	Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk Miljø- og naturrådgiver hos: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev CVR-nr. 16342718 (Kompetent ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten)
Ansøgning indsendt første gang	3. juli 2023

Forord/Læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a. Rapporten beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Duborgvej 19, 6360 Tinglev.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte samt under hvert afsnit en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag med oversigtskort over ejendommen, staldtegninger/skitser med opgørelse af produktionsarealer og en fuldmagt fra ansøger. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningskema 238318.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

Indhold

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
1 Indledning	6
2 Ikke teknisk resumé	6
3 Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1b)	9
3.1.1 Stald- og opbevaring	10
3.1.2 Dyrehold	12
3.1.3 Produktionsarealer	12
3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	14
3.1.5 Drift af anlægget	16
3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c)	17
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)	17
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)	18
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)	20
3.4.2 Bygningmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a)	22
3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)	23
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)	24
3.5.1 Naturpunkter (B5, E1b)	25
3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4)	28
3.6.1 Kumulation til naboer (B6, E1b)	29
3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, E1c, F2, F3, F4)	29
3.7.1 Støj (B7, E1b, F5c)	29
3.7.2 Støv (B7, E1b)	32
3.7.3 Lys (B7, E1b, F4c)	32
3.7.4 Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c)	32
3.7.5 Varmeemission (F5c)	33
3.7.6 Strålingsemission (F5c)	33
3.7.7 Skadedyr (B7)	33
3.7.8 Transporter (B7)	33
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5f)	35
3.8.1 Døde dyr (B8, F1d)	36
3.8.2 Affald (B8, F1d)	37
3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c, F1d)	37

3.8.4	Råvare (B7, F1c).....	38
3.8.5	Energiforbrug (B8, F1c).....	38
3.8.6	Vandforbrug (B8, F1c)	39
3.8.7	Spildevand og restvand (B7).....	40
3.8.8	Indvirkning på Klima og sårbarhed overfor klimaændringer (F5f)	41
3.9	Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, E1c, F5)	42
3.10	BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c).....	44
3.11	Grænseoverskridende virkninger (B10, F5).....	44
3.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c, F4).....	44
3.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4)	45
3.14	Alternative løsninger (F2).....	45
3.15	Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5	45
3.16	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 8.....	45
3.17	Oplysninger om konsulenten (jf. § 4 stk. 8 nr. 8)	46
3.18	Metode (F6).....	46
3.19	Referenceliste (F10)	46
4	Konklusion	47
5	Bilag	48
5.1	Situationsplan.....	48
5.2	Afløbsplan 1+2.....	48
5.3	Skitse med produktionsarealer	48
5.4	Overslag opbevaringskapacitet	48
5.5	Beredskabsplan	48
5.6	Fuldmagt.....	48

1 Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse beskriver og vurderer en udvidelse på ejendommen Duborgvej 19, 6360 Tinglev. Ejendommen er ejet af Frank Johannsen, Duborgvej 19, 6360 Tinglev, som ligeledes er ansøger på denne ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til køer og kvier efter de nye regler. Derudover ønsker ansøger at inddrage et eksisterende areal i C. Kostald på ca. 65 m² som produktionsareal. Samtidig søges der om mulighed for at bruge den eksisterende møddingsplads til kalvehytter. Der indsættes desuden 2 malkeroboter mere i de eksisterende robothuse samt en ny mælkesilo i tilknytning til C1. Servicebygning på 40.000 l og en højde på ca. 7,5 m + fundament på ca. 1 m. Derudover ønskes eksisterende asfalt- og græsarealer inddraget således at dette areal også kan bruges til opbevaring af ensilage mm. Fremover vil der blive opsamlet overfladevand fra ca. 7.600 m² asfalt/beton.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer vil gøre det nemmere at udnytte staldanlæggene optimalt og udvidelsen med de ekstra sengepladser vil være med til at fremtidssikre bedriften.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 naturen samt BAT og lugt er overholdt.

Denne rapport er opdelt i fem kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2 Ikke teknisk resumé

Der søges om miljøtilladelse efter § 16a i Lov om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug for ejendommen Duborgvej 19, 6360 Tinglev, da ammoniakemissionen fra ejendommen er over 3500 kg NH₃-N/år.

Landbruget har en miljøgodkendelse fra april 2009 hvor ejendommen blev godkendt til 315 årskøer (stor race), 98 årssmåkalve (0-6 mdr., stor race) og 295 opdræt (6-28 mdr.) i alt 503,00 DE på daværende tidspunkt.

Der blev også givet godkendelse til følgende:

- En løsdriftsstald med et grundareal på 44,5 m x 102 m
- En foderlade/kalvestald med et grundareal på 23,5 m x 35,3 m
- En plansilo til ensilage med et grundareal på 42 m x 69 m
- En tilbygning til kostalden med teknikrum og velfærdsfaciliteter
- En møddingsplads med et grundareal på 20 x 27 m
- En gyllebeholder på 5.048 m³
- En fodersilo med en højde på 10 m og med et rumindhold på 30 m³

Alle tiltag er etableret og taget i brug.

Efterfølgende er der i 2012 lavet et skift i dyretype og i 2014 er der lavet et tillæg til godkendelsen, da der blev udskiftet noget jord samt endnu et skift i dyretype. I november 2020 er der lavet en afgørelse om accept af forhøjet mælkeydelse.

Det gyldige dyrehold er:

Dyretype	Vægt/alder/ydelse		Staldsystem	Antal dyr	Antal DE
	Indgangs-	Afgangs-			
Slagtekalv st.r. 0-6mdr.(220 kg)	vægt: 40,0	vægt: 55,0	Dybstrøelse (hele arealet)	142	1,39
St.r. årskøer	Kg EKM : 11997,0		Dybstrøelse (hele arealet)	12	18,42
St.r. årskøer	Kg EKM : 11997,0		Sengestald m. fast gulv	303	465,02
St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Indgangs- alder: 3,0	Afgangs- alder: 6,0	Dybstr., kort ædepl.,fast gulv	40	11,80
St.r. årsopdr. 0-6mdr.	Indgangs- alder: 0,0	Afgangs- alder: 3,0	Dybstrøelse (hele arealet)	40	9,80
St.r. årsopdr. 6-27mdr.	Indgangs- alder: 6,0	Afg.- /kælv- ningsal- der 12,0	Dybstr., kort ædepl.,fast gulv	80	28,49
St.r. årsopdr. 6-27mdr.	Indgangs- alder: 12,0	Afg.- /kælv- ningsal- der 27,0	Senge- stald,m.bagskyl/ring- kanal	157	82,33

Ansøger ønsker at udnytte pladsen i de eksisterende rammer optimalt samtidig med at ejendommen fremtidssikres ved etablering af et nyt produktionsareal på 65 m² (17 senge) i den eksisterende kostald (C. Kostald) samtidig med at den eksisterende møddingsplads fremadrettet kan bruges til kalvehytter. Der indsættes desuden 2 malkebotter mere i de eksisterende robothuse samt opsættes en ny mælkesilo i tilknytning til C1. Servicebygning på 40.000 l og en højde på ca. 7,5 m + fundament på ca. 1 m.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 238318

Produktionsarealet i **A. Kalve- og ungdyrstald** er på ca. 650 m² med dybstrøelse og spalter. Der sker ingen ændringer i stalden. Der søges til "Alle kvæg; dybstrøelse", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregrupper. Der sker ingen ændringer i denne stald.

I **B. Gl. Kostald** er der et eksisterende produktionsareal på ca. 720 m² på staldsystemet sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der sker ingen ændringer i stalden. Der søges til

flexgruppen "Alle kvæg; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

I **C. kostald** er der et eksisterende produktionsareal på hhv. ca. 450 m² med dybstrøelse og et eksisterende areal med senge og fast drænet gulv. Der inddrages et gangareal til produktionsareal og der kommer derfor yderligere ca. 65 m² sengestald med fast drænet gulv. Der søges til flexgrupperne: "Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb" samt "Alle kvæg; Dybstrøelse", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor disse dyregrupper.

I **D. Kalvestald** er der et eksisterende produktionsareal på ca. 150 m² på dybstrøelse. Der søges til staldsystemet "Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse". Der sker ingen ændringer i produktionsarealet.

På **E. Kalvehytter** etableres der et nyt produktionsareal med dybstrøelse på ca. 200 m². Der søges til staldsystemet "Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse".

Den samlede ammoniakemission stiger derfor fra 5780,7 kg NH₃-N/år i 8-års drift og nudrift til 6006,5 kg NH₃-N/år i ansøgt drift.

For at gøre ejendommen så fleksibel som muligt, søges der til flexgruppen "Alle Kvæg" på alle produktionsarealerne på nær i D. Kalvestald og E. Kalvehytter hvor der søges til kalve (under 6 mdr.).

Ejendommen overholder alle afstandskrav i § 6 og § 8 i husdyrloven på nær udvidelsen af plansiloanlægget, Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved inddragelse af eksisterende møddingsplads til produktionsareal.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Det er desuden ansøgers samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentligt virkning på de landskabelige værdier.

3 Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1b)

Ejendommen Duborgvej 19, 6360 Tinglev er beliggende i landzone i Duborg og ca. 1.500 m sydvest for Terkelsbøl. Nærmeste byzone er i Tinglev ca. 3800 m vest for ejendommen. Afstanden til samlet bebyggelse i Terkelsbøl er ca. 1800 meter (Terkelsbøl Bygade 19) og nærmeste nabobeboelse er efter køb af Duborgvej 21 er Duborgvej 16, som ligger ca. 100 m vest for ejendommen.

Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med mange læhegn. Der er ingen hegn mod Dyborgvej men der er læhegn mod alle andre retninger og ejendommen fremstår derfor ikke særligt synligt i landskabet.

Til ejendommen hører et stuehus med garage (F. og G.) placeret nord for Duborgvej, en nyere løsdriftsstald til køer (C. Kostald), nogle gamle staldanlæg (A. Kalve- og ungdyrstald og B. Gl. Kostald), en lade og en foderlade (H og D1), en servicebygning (C1). Derudover er der en ensilageplads (M1), en ny mælketank (O) og nogle fodersiloer (P og Q) og et minirenselanlæg til spildevand (N,) , en beholder til udsprinkling af overfladevand fra ensilageplads (N2) samt en møddingspladsen der også bruges til kalvehytter fremadrettet (E) samt 4 gyllebeholdere på hhv. 5.048 m³, 3.006 m³, 650 m³ og 710 m³ (K. J. L. og I) hvor beholderen på 710 m³ bruges til overfladevand fra plansiloanlægget til udsprinkling.

Der er naturlig ventilation i alle staldanlæg. I A. kostald er der dog monteret en række ventilatorer der fortrinsvist bruges om sommeren når det er meget varmt. Disse er ikke til gene uden for ejendommen.

Der fodres via et hængebanesystem. I D1. Foderlade er der indrettet med påslag osv. til den automatiske fuldfoderblander. Via et hængebanesystem trækkes fodervognen rundt til de forskellige påslag og læsser foder. Herefter blander den og foderet køres ind i stalden hvor den fodrer ud til det hold der skal tildeles foder. Vognen styres via automatik, og den programmeres til de forskellige foderblandinger og hold den skal udfodrer til, der kan dermed også blandes foder flere gange dagligt, så der hele tiden er frisk foder.

Der er 3 siloer á 20 m³ til kraftfoder placeret øst for B. Gl. kostald (Q) samt en silo på 30 m³ silo (P) placeret vest for C. Kostald, ca. midt på bygningen. Siloerne er ca. 7-8 meter høje.

Der er etableret en vaskeplads i forbindelse med plansiloanlægget.

Ved udvidelsen af ensilagepladsen inddrages eksisterende asfaltareal (tidligere overfladevand afledt sammen med tagvand) ligesom græsareal vest og syd for eksisterende ensilageplads inddrages og der lægges nyt asfalt. Samlet inddrages der et areal på ca. 5.600 m², som fremadrettet kan bruges til ensilage eller anden opbevaring. Der laves afløb, så alt vandet fra disse pladser fremadrettet ledes til beholderen hvorfra overfladevandet kan udsprinkles. Det samlede areal hvorfra der skal udsprinkles overfladevand bliver ca. 7.600 m³. Vandet fra møddingspladsen/kalvepladsen ledes til gyllesystemet. Dette betyder, at der er opbevaringskapacitet til ca. 9,5 mdr. Kravet om opbevaringskapacitet på 9 måneder er derfor overholdt.

Vandforsyningen til produktionsanlægget tages fra egen privat boring bag stuehuset (DGU nr. 167.1525). Der er desuden 3 markvandingsboringer. Den ene er placeret vest for staldanlægget (Intet nummer på boring ?). Der er tale om eksisterende forhold.

3.1.1 Stald- og opbevaring

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af situationsplanen i Bilag 5.1 og figur 1 og den tilhørende tabel 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 1: Oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg:

Bygnings nr.	Bygning	Opførelses år/til eller ombygning	Dimensioner	Højde (Kip)	Diverse
A.	Kalve- og ungdyrsstald	1999	734 m ² jf. BBR	Ca. 8 m	Røde blikplader og i gavle grå blik. Gråt eternittag med lysplader.
B	Gl. Kostald	1999	934 m ² jf. BBR	Ca. 7 m	Røde mursten og i gavle grå blik. Gråt eternittag med lysplader.
C	Kostald	2010	4576 m ² jf. BBR	Ca. 11 m	Røde mursten og grå blik i gavle. Sider åbne med grå gardiner. Gråt eternittag.
C1	Mellembygning	2010	197 m ² jf. BBR	Ca. 8 m	Røde mursten og gråt eternittag.
D	Kalvestald	2010	829 m ² jf. BBR inkl. foderlade	Ca. 12 m	Røde mursten og i gavle grå blik. Gråt eternittag med lysplader.
D1	Foderlade	2010	829 m ² jf. BBR inkl. kalvestald	Ca. 12 m	Røde mursten og i gavle grå blik. Gråt eternittag med lysplader.
E.	Kalvehytter og møddingsplads	2010	396 m ² jf. BBR	Ca. 1,5-3 m	Kalve + små kvier i dybstrøelsesboks Støbt plads med afløb til gyllebeholder
F.	Stuehus	1974	201 m ² jf. BBR	Ca. 4,5 m	Beboelse Gule mursten og sort tag
G.	Garage	1993	36 m ² jf. BBR	Ca. 3 m	Garage Gule mursten og sort tag.
H.	Lade	1974	360 m ² jf. BBR	Ca. 5 m	Opbevaring Kemi Dieseltank Hvide fundablokke + sort tag
I.	Gyllebeholder til udsprinkling (710 m ³)	1992	710 m ³	Elementer ca. 3 meter over jord.	Grå elementer Vand til udsprinkling
J.	Gyllebeholder (3006 m ³)		3.006 m ³	Elementer ca. 3 meter over jord.	Grå elementer
K.	Gyllebeholder (5048 m ³)	2009	5.048 m ³	Elementer ca. 3 meter over jord.	Grå elementer
L	Gyllebeholder (650 m ³)	1993	650 m ³	Elementer ca. 3 meter over jord.	Grå elementer
M1.	Ensilageplads	2009	2.058 m ² jf. BBR	Ca. 1,9 m	Pladsen er støbt beton med afløb til firkantet beholder til udsprinkling. Der kan også pumpes til I.

					Gyllebeholder til udsprinkling
M2.	Udvidelse af ensilageplads		Ca. 5.600 m ²	Der opsættes kun element langs hækken mod øst. Ca. 1,9 m.	Eksisterende og nyt asfalt med afløb til firkantet beholder til udsprinkling. Der kan også pumpes til l. Gyllebeholder til udsprinkling
N1.	Minirenselanlæg til spildevand	2010			Renselanlæg
N2.	Beholder til udsprinkling	2010			Beholder til udsprinkling
O.	Ny Mælketank	2023	40.000 l	Ca. 7,5 m + fundament ca. 1 m	Silotank til mælk
P.	Fodersilo	2010	30 m ³	7-8 m	Til foder Hvid glasfiber
Q.	Fodersiloer		20 m ³	7-8 m	Til foder 3. stk Hvid glasfiber
R.	Fodermesterbolig	1906+1952 Overtages 1. juli 2023	134 m ² + 166 m ² jf. BBR	6 m	Beboelse Røde mursten og gråt eternittag.

Taghældninger på mellem 20 og 45 grader.

3.1.2 Dyrehold

Ejendommen blev i 2020 godkendt til godkendt til 315 køer (stor race), 40 småkalve (0-6 mdr., stor race), 237 kvier (6-27 mdr., stor race) og 142 slagtekalve (40,0-55,0 kg).

Efter udvidelsen forventes det, at der vil være plads til ca. 380 køer og ca. 300 kvier på ejendommen. Ansøger ønsker dog, at holde alle muligheder for ejendommen åbne og søger derfor om flexgruppen "Alle kvæg" i alle staldafsnit på nær i D. Kalvestald og E. Kalvehytter hvor der søges til kalve under 6 mdr., hvilket modellen med produktionsarealer tillader.

3.1.3 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er opgjort på baggrund af opmålinger lavet af ansøger (A. Kalve- og ungdyrstald og B. Gl. Kostald) og tegninger (C. Kostald og D. Kalvestald). På E. Kalvehytter er produktionsarealet et vilkårligt sted på pladsen, da der flyttes rundt på hytterne pga. vind og vejr.

Oversigt over produktionsarealer er vedhæftet ansøgningen som bilag 5.3

Nudrift og 8-års drift

Både nudriften og 8-års driften tager udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2009.

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Duborgvej 19 i 8-års drift og nudrift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudrift						
D. Kalvestald	301	Blandet ventilation	3 m	(#579739) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	150
C. Kostald	4511	Naturlig ventilation	3 m	(#579741) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	3340
				(#579740) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	450
B. GI kostald	935	Blandet ventilation	3 m	(#579742) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	720
A. Kalve- og ungdyrstald	734	Naturlig ventilation	3 m	(#579743) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	650
Sum						5310
8 års drift						
D. Kalvestald	301	Blandet ventilation	3 m	(#580297) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	150
C. Kostald	4511	Naturlig ventilation	3 m	(#580299) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	450
				(#580298) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	3340
B. GI kostald	935	Blandet ventilation	3 m	(#580300) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	720
A. Kalve- og ungdyrstald	734	Naturlig ventilation	3 m	(#580301) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	650
Sum						5310

Ansøgt drift

I ansøgt drift søges der om et nyt produktionsareal på ca. 65 m² i den eksisterende kostald (C. Kostald). Samtidig søges der om mulighed for at bruge den eksisterende møddingsplads til kalvehytter. Der søges til et produktionsareal på 200 m².

Da ansøger ønsker den størst mulige fleksibilitet på ejendommen, søges der i alle staldafsnit til flexgruppen "Alle kvæg" på nær i D. Kalvestald og E. Kalvehytter hvor der søges til "Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse"

Ansøgte produktionsarealer fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Duborgvej 19 i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
D. Kalvestald	301	Blandet ventilation	3 m	(#579704) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	150
C. Kostald	4511	Naturlig ventilation	3 m	(#580296) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	65
				(#579708) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	450
				(#579706) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	3340
B. GI kostald	935	Blandet ventilation	3 m	(#579714) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	720
A. Kalve- og ungdyrstald	734	Naturlig ventilation	3 m	(#579747) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	650
E. Kalvehytter	270	Blandet ventilation	3 m	(#580333) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
Sum						5575

3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4.

Tabel 4: Opbevaringsanlæg samt gødningsandele i 8-årsdrift, nudrift og i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
E. Møddingsplads	Fast	Dybstrøelse fra produktionen bliver lagt på møddingsplads, og er denne fuld vil dette blive kørt ud eller opbevaret i markstak på det areal hvor det umiddelbart skal anvendes. Afløb sker til spalteområdet under malkebotterne		bredder 20 meter længde 27 meter	270
J. Gyllebeholder (3006 m3)	Flydende	Købt i 2008. Der kan pumpes dirkete fra den ny stald.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	4 m dyb 31 m i diameter	777
L. Gyllebeholder (650 m3)	Flydende	til denne beholder ledes gylle fra den gamle kostald. Der forventes en månedlig mængde på ca. 79,5 kbm.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,4 meter	148
I. Gyllebeholder til udsprinkling (710 m3)	Flydende	Denne beholder vil ved udvidelsen kun blive anvendt til opsamling af spildevand fra plansiloanlægget, der ledes ca. 3000 kbm til denne pr år.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,9 meter	164
K. Gyllebeholder (5.048 m3)	Flydende	der ledes gylle fra den nye stald til denne beholder.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 5 meter, diameter 40 meter i diameter	978
Nudrift					
E. Møddingsplads	Fast	Dybstrøelse fra produktionen bliver lagt på møddingsplads, og er denne fuld vil dette blive kørt ud eller opbevaret i markstak på det areal hvor det umiddelbart skal anvendes. Afløb sker til spalteområdet under malkebotterne		bredder 20 meter længde 27 meter	270
J. Gyllebeholder (3006 m3)	Flydende	Købt i 2008. Der kan pumpes dirkete fra den ny stald.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	4 m dyb 31 m i diameter	777
L. Gyllebeholder (650 m3)	Flydende	til denne beholder ledes gylle fra den gamle kostald. Der forventes en månedlig mængde på ca. 79,5 kbm.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,4 meter	148
I. Gyllebeholder til udsprinkling (710 m3)	Flydende	Denne beholder vil ved udvidelsen kun blive anvendt til opsamling af spildevand fra plansiloanlægget, der ledes ca. 3000 kbm til denne pr år.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,9 meter	164
K. Gyllebeholder (5.048 m3)	Flydende	der ledes gylle fra den nye stald til denne beholder.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 5 meter, diameter 40 meter i diameter	978
8 års drift					
E. Møddingsplads	Fast	Dybstrøelse fra produktionen bliver lagt på møddingsplads, og er denne fuld vil dette blive kørt ud eller opbevaret i markstak på det areal hvor det umiddelbart skal anvendes. Afløb sker til spalteområdet under malkebotterne		bredder 20 meter længde 27 meter	270
J. Gyllebeholder (3006 m3)	Flydende	Købt i 2008. Der kan pumpes dirkete fra den ny stald.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	4 m dyb 31 m i diameter	777
L. Gyllebeholder (650 m3)	Flydende	til denne beholder ledes gylle fra den gamle kostald. Der forventes en månedlig mængde på ca. 79,5 kbm.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,4 meter	148
I. Gyllebeholder til udsprinkling (710 m3)	Flydende	Denne beholder vil ved udvidelsen kun blive anvendt til opsamling af spildevand fra plansiloanlægget, der ledes ca. 3000 kbm til denne pr år.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 4 meter, diameter 14,9 meter	164
K. Gyllebeholder (5.048 m3)	Flydende	der ledes gylle fra den nye stald til denne beholder.	Gylle opbevares i en tæt beholder (gyllebeholder), der er dykket indløb og ingen pumpe på beholderen, så der ikke er risiko for at den kan tømmes uden maskineri til det.	højde 5 meter, diameter 40 meter i diameter	978
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
E. Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				267
Nudrift					
E. Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				267
8 års drift					
E. Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				267

Gylle vil i den fremtidige drift blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholder på hhv. 5.048 m³, 3006 m³ og 650 m³ samt en lejet beholder på 900 m³. Desuden rummer gyllekanalerne ca. 380 m³ (B. Gl. Kostald). Der bliver en samlet kapacitet på 9.984 m³.

Da ansøger ikke ved helt præcist hvor mange dyr der kommer til at være på ejendommen samt hvordan fordelingen bliver mellem dyr på gyllesystem og dybstrøelse kan det være svært at regne på kapaciteten.

Men hvis der tages udgangspunkt i ca. 380 køer og 300 kvier bliver der en normproduktionen på ca. 12.393 t gylle jf. bilag 5.4. Til normproduktionen skal lægges ca. 270 m³ vand fra møddingspladsen. Det giver en samlet mængde på ca. 12.663 t til opbevaring. Der er således opbevaring til ca. 9,5 mdr. og kravet om 9 mdr's opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Fast møg og komposteret dybstrøelse opbevares midlertidigt på E. Møddings- og kalveplads eller det lægges i markstak, hvis det ikke er muligt at bringe det direkte ud og nedpløje det. Da der er uendelig kapacitet i markstak er kravet om 9 mdr's opbevaringskapacitet er således opfyldt her.

Dybstrøelsen hos småkalvene udtages ca. hver 10 dag, og dette lægges på møddingspladsen, hvor det kan ligge op til 6 måneder. Når det har ligget her i 3 måneder kan det bringes ud eller også tages med i markstak, når det andet lægges i stak. Vand fra møddingspladsen ledes til stald og opsamles her i gyllen, og leder videre til gyllebeholdere.

Dybstrøelse fra de større kalve udtages ca. 2-3 gange om året. Dette lægges i markstak, som overdækkes efter reglerne, hvis ikke det er muligt at sprede det ud og pløje det ned direkte. Ca. 65 % af dybstrøelsen køres direkte og nedpløjes kort efter.

Pumpning af gylle fra B. Gl. Kostald foregår med traktorpumpe til L. Gyllebeholder (650 m³) der ligger lige syd for staldanlægget. Stalden omrøres kun ved pumpning ca. 1 gang i måneden a ca. 2 timer. Fra C. Kostald pumpes der gylle til de to gyllebeholder nord for ejendommen. Dette sker med elektrisk pumpe. Der omrøres gylle hver dag ca. 15 min. og der pumpes gylle til gyllebeholderne 1-2 gang i ugen a 30 min. Pumpning sker med pumpe der er manuelt betjent. Gyllen bringes ud af maskinstation. Gylle fra gyllebeholderne til gyllevognen foregår med læssekran. Pumper og maskiner vil altid være under opsyn, når de er i brug. Pumpeudstyr er forsynet med en anordning, der aktiveres efter et bestemt tidspunkt/kvantum for fortsat pumpeaktivitet, så spild undgås. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 25 m³ gyllevogn med læssekran.

3.1.5 Drift af anlægget

Frank Johannsen står for den daglige ledelse af Duborgvej 19. Den daglige drift står ansøger, en fodermester, én elev samt en timelønnet medarbejder for. Derudover hjælper familien ved behov. Maskinstation står for det meste af markarbejdet. Ansøger pløjer selv og vander.

Der malkes i robotter døgnet 24 timer.

Om formiddagen skræbes ned fra senge og strøes. Dette gøres med håndkraft eller strømaskine. Og halm til dybstrøelsesarealerne strøs også ca. i dette tidsrum.

Gyllen i C. Kostald omrøres hver dag (i dagtimerne) og dette tager ca. 15 min. Pumpen starter automatisk. 1-2 gang ugentligt pumpes gylle til gylletank, dette gøres automatisk (med timer) og tager ca. 30 min. Dette gøres indenfor normal arbejdstid.

Dybstrøelsen hos småkalvene udtages ca. hver 10 dag, og dette lægges på møddingspladsen, hvor det kan ligge op til 6 måneder. Når det har ligget her i 3 måneder kan det bringes ud eller også tages med i markstak, når det andet lægges i stak.

Dybstrøelse fra de større kalve udtages ca. 2-3 gange om året. Dette lægges i markstak, som overdækkes efter reglerne, hvis ikke det er muligt at sprede det ud og pløje det ned direkte. Ca. 65 % af dybstrøelsen køres direkte og nedpløjes kort efter.

Mælken afhentes på mange forskellige tider af døgnet og nogle gange afhentes mælken hver anden dag, mens der andre dage kan blive hentet mælk to gange. Ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

Der fodres hele døgnet via eldrevne fodervogne der kører på en hængebane inde i stalden. Påslag fyldes 2 gange om dagen indenfor normal arbejdstid. Påslag læses med gummiged.

Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Driftsleder står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, vand, foder mv.
- Energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald håndteres i henhold til gældende regler og bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c)

Ansøger ønsker at udnytte pladsen i de eksisterende rammer optimalt. Der sker ingen bygningsændringer udover at der opsættes en ny mælketank på 40.000 l samt en udvidelse af eksisterende plansiloanlæg.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)

Planforhold, landskab og naturarv

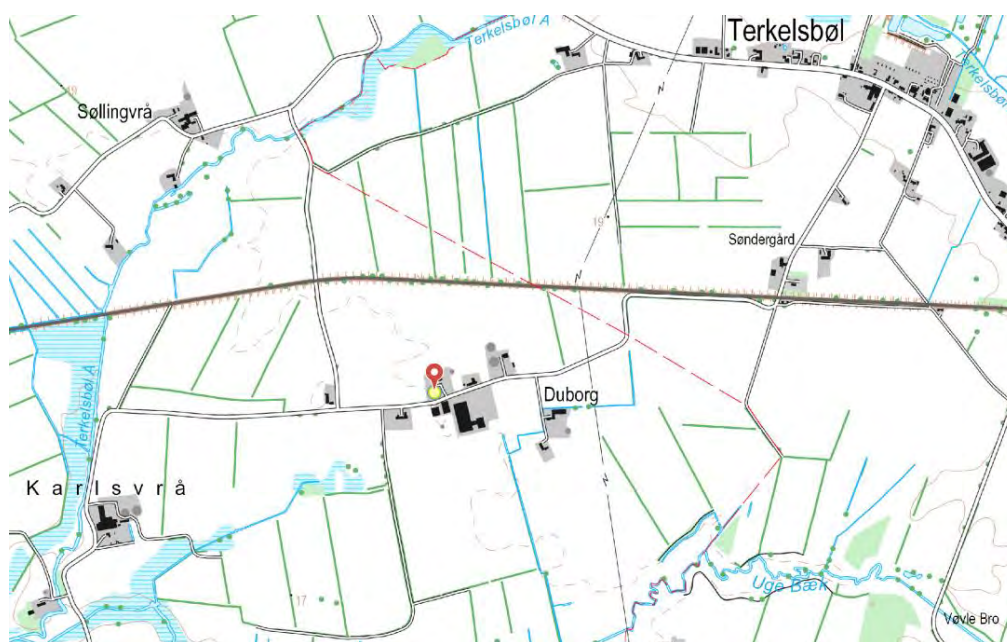
Selve ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Duborgvej 16, som ligger ca. 90 m vest for ejendommen (A. Kalve- og ungdyrstald). Nærmest landsby (samlede bebyggelse) er Terkelsbøl, som ligger omkring 1800 m fra bygningerne mod nord øst. Punktet for nærmeste samlede bebyggelse bliver Terkelsbøl Bygade 19. Afstanden til nærmeste boligområde i byzone er ca. 3.800 m i Tinglev.

Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn.

Geologisk ligger ejendommen vest for men ikke langt fra hovedstilstandslinjen for isen i sidste istid. Aflejringerne består mest af sand og den typiske jordtype er grovsandet jord. Nord for ejendommen løber Terkelsbøl Å og syd for ejendommen løber Uge bæk. På begge sider af Terkelsbøl Å og Uge bæk er der engarealer. Mod nordøst ligger et større moseområde bestående af bl.a. Terkelsmøl og Ulvemose. Området er præget af mange gamle gran-læhegn. Terrænet omkring ejendommen er meget fladt landskab hvor højdekurven svinger fra 17-19 jf. figur 2.

Ejendommen og dens udbringningsarealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland samt i et område med almindelige drikkevandsinteresse.

I kommuneplanen 2015-2026 er ejendommen placeret mellem to områder med særlige økologiske forbindelser (Terkelsbøl Å og Uge bæk) og moseområdet nordøst for ejendommen er udpeget som et område med særlige naturbeskyttelses interesser samtidig med at det er udpeget som et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Figur 2: Kort fra arealinfo.dk

Stuehuset er opført i gule mursten og de resterende bygninger er opført med røde mursten og røde stålplader og typisk med grå stålplader i gavlene. Alle bygninger på nær stuehuset er med gråt eternittag (med og uden lysplader) og stuehuset har mørke tagsten/beton på taget. Bygningernes højde ligger mellem 3 og 12 meter og med taghældninger på mellem 20-45 grader. De højeste bygning er D. Kalvestald og D1. Foderlade (samme bygning) med ca. 12 m og den laveste er garagen med ca. 3 m.

Stuehuset ligger for sig selv, nord for Duborgvej. Der er ca. 15 m til fra stuehuset til vejen. Alle staldanlæg er placeret syd for Duborgvej der er hhv. ca. 10 m, 0 m og 15 m fra hhv. A. Kalve- og undgyrstald, B. Gl. kostald og C. Kostald.

Der er 5 indkørsler ind til bygningerne placeret syd for Duborgvej. Én til A. Kalve- og undgyrstald, én til B. Gammel Kostald, én til C. Kostald, én til D1. Foderlade, mælketank mv. og én til M. Ensilageplads. Der er 4 indkørsler til I bygningerne nord for Duborgvej. Én føre ind til stuehuset og H. Lade, én til I Gyllebeholder til udsprinkling (700 m²), én til Q. Fodermesterbolig og én til de to gyllebeholdere der er placeret nord øst for ejendommen.

Nord og vest om beboelsen går et bredt levende hegn. Langs vejen går ligeledes et levende hegn. I hvert markskel på arealerne syd for ejendommen løber en del flerrækkede levende hegn. Der er ligeledes levende hegn omkring de to gyllebeholdere nord for Duborgvej. Der er dog ingen beplantning mod Duborgvej udover nogle enkelte træer. Men det er kun når man kører lige ved ejendommen den er synligt. Den eksisterende beplantning omkring ejendommens ydergrænse er med til at få anlægget passet ind i landskabet og omgivelserne og det er ansøgers vurdering at ejendommen derfor ikke fremstår særlig synligt i landskabet.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1600 m nordøst for ejendommen Ulve Mose, som er en del af Natura 2000-området nr. 98 Tinglev sø og mose, Ulvemose og Terkelsbølmoose. Området er ligeledes fuglebeskyttelsesområde (F. 62).

Ca. 4000 m nord vest for ejendommen ligger Sønder Å – fuglebeskyttelsesområdet nr. 63. Sønder Ådal. Udpegningsgrundlaget for dette område er: Rørdrum, Rørhøg, Hedehøg, Sortterne og Mosehornugle. Alle fuglene er ynglende i området, og er desuden udpeget på følgende kriterium.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 27 km øst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 102, Flensborg Fjord og Nybøl Nor herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

I området ligger der et par mindre ejendomme uden husdyrproduktion, et par ejendomme med husdyrproduktion samt landsbyen Terkelsbøl med flere huse uden landbrugspligt og der er generelt godt naboskab. Ansøger anser godt landmandskab for en del af et godt forhold til naboer og omkringboende i byen. Der vises hensyn og der tilstræbes at transportere med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage.

I nedenstående figur 3 placeringer af fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i området omkring ejendommen. Der ses ingen fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Figur 3: Placering af fredede (rød) og ikke-fredede (blå) fortidsminder i nærheden af husdyrbruget på Duborgvej 19j 13. Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder jf. figur 5. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn og spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden.

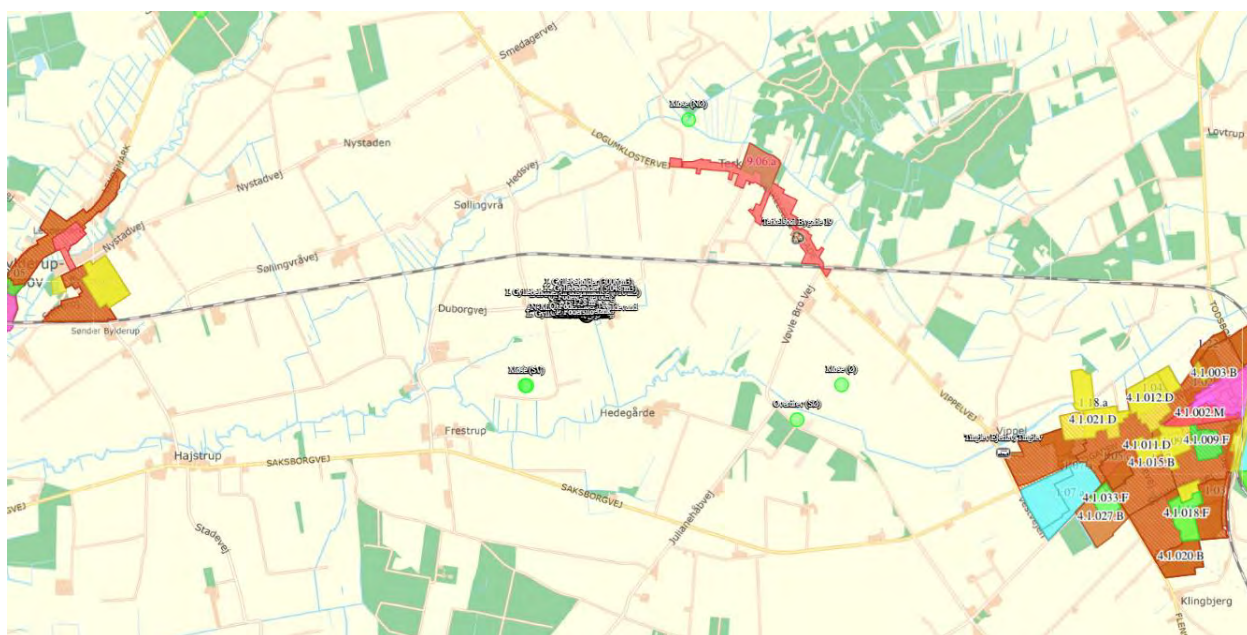
Nærmeste byzone er i Tinglev ca. 3800 m vest for ejendommen. Afstanden til samlet bebyggelse i Terkelsbøl er ca. 1800 meter (Terkelsbøl Bygade 19) og nærmeste nabobeboelse er efter køb af Duborgvej 21 er Duborgvej 16, som ligger ca. 100 m vest for ejendommen.

Vandforsyningen til produktionsanlægget tages fra egen privat boring bag stuehuset (DGU nr. 167.1525). Der er desuden 3 markvandingsboringer. Den ene er placeret vest for staldanlægget, ca. 25 m vest for A. Kalve- og ungdyrsstald (Intet nummer på boring ?). Der er tale om eksisterende forhold.

Flere af de eksisterende staldanlæg overholder ikke afstandskravet til vej og M. Ensilageplads overholder ikke afstandskravet til naboskel mod øst. Der er søgt og fået dispensation til de nuværende placeringer i tidligere miljøgodkendelser.

Ved udvidelsen af ensilagepladsen inddrages eksisterende asfaltareal ligesom græsareal vest og syd for eksisterende ensilageplads inddrages og der lægges nyt asfalt. Samlet inddrages der et areal på ca. 5.600 m², som fremadrettet kan bruges til ensilage eller anden opbevaring. Der laves afløb, så alt vandet fra disse pladser fremadrettet ledes til beholderen hvorfra overfladevandet kan udsprinkles. Det samlede areal hvorfra der skal udsprinkles overfladevand bliver ca. 7.600 m³. Der ønskes opstillet elementer mod øst. Det bliver en forlængelse af nuværende elementer mod syd (ca. 60 m) og lige som ved den eksisterende ensilageplads bliver der ca. 2,5 m til naboskellet mod øst.

Der søges om dispensation til naboskel i forbindelse med udvidelse af ensilagepladspladsen. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Figur 4: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 5: Afstandskrav til kommune-, lokalplaner og nabobeboelse § 6 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidig byzone/sommerhusområde	50 m	Ca. 3.800 m	Til Tinglev
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	50 m	Ca. 1500 m	Til lokalplanområde nr. 9.06. a. Campingplads
Nabobeboelse med	50 m	Ca. 100 m	Til Duborgvej 16

landbrugspligt			
----------------	--	--	--

Tabel 6: Generelle afstandskrav - § 8 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 25 m	Boring uden nummer (markvandsboring/vand til produktion ??). Placeret vest A. Kalve- og undgyrsstald.
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 3.800 m	Tinglev Vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 150 m	Nærmeste §3 beskyttede vandløb løber ca. 150 m vest for ejendommen (tilløb til Uge bæk). Nærmeste § 3-sø ligger ca. 670 m syd for ejendommen.
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 10 m og 0 m	Fra hhv. A. Kalve- og ungdysstald og B. Gl. kostald
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 30 m	Fra eksisterende B. Gl. kostald til stuehus
Naboskel	30 m	Ca. 2,5 m (ensilageplads) Ca. 50 m (D. kalvestald)	Skel mod øst målt fra hhv. ensilageplads og D. Kalvestald (dyr). Der søges om dispensation ifm. udvidelse af ensilageplads

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a)

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer. Hele udvidelsen foretages i eksisterende staldanlæg og på eksisterende møddingsplads. Ejendommen ligger i fladt terræn med landbrugsmarker og en del læhegn og fremstår derfor ikke særligt tydeligt i landskabet. Området er præget af mindre landbrugsejendomme og spredt bebyggelse.

Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer og da der ikke skal etableres nogen nye bygninger skulle der umiddelbart ikke være noget til hindring for udvidelse af produktionsarealet indenfor den eksisterende ramme. Alternative placeringer har derfor ikke været oppe at vende. Det er valgt at bruge den eksisterende møddingsplads til opsætning af kalvehytter, da den allerede er tilkøbt gyllesystemet.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m.

Ifølge ansøgningen er alle generelle afstandskrav overholdt.

Nærmeste §3 beskyttede vandløb løber ca. 150 m øst for ejendommen (tilløb til Uge bæk). Nærmeste §3-sø ligger ca. 670 m syd for ejendommen.

Ejendommen og dens arealer afvander til mindre vandløb i området samt Uge bæk der løber syd for ejendommen og Terkelsbøl Å der løber nord for ejendommen. Afstanden til Uge Bæk er ca. 780 meter og der er ca. 1050 m til Terkelsbøl Å.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1600 m nordøst for ejendommen Ulve Mose, som er en del af Natura 2000-området nr. 98 Tinglev sø og mose, Ulvemose og Terkelsbøl mose. Området er ligeledes fuglebeskyttelsesområde (F. 62).

Ca. 4000 m nord vest for ejendommen ligger Sønder Å – fuglebeskyttelsesområdet nr. 63. Sønder Ådal. Udpegningsgrundlaget for dette område er: Rørdrum, Rørhøg, Hedehøg, Sortterne og Mosehornugle. Alle fuglene er ynglende i området, og er desuden udpeget på følgende kriterium.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 27 km øst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 102, Flensborg Fjord og Nybøl Nor herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 64, Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

Nærmeste Kategori 1 natur: er et overdrev beliggende ca. 3.800 m syd for ejendommen placeret i tilknytning til Sønder Ådalen.

Nærmeste Kategori 2 natur: Et overdrev ca. 4.000 m nord vest for ejendommen placeret ved en lille skov lige nord for Bylderup-Bov.

De nærmeste kategori 3 naturområder er en mose placeret ca. 700 m syd vest for ejendommen.

Ejendommen er beliggende indenfor et opland til sårbare Natura2000-områder.

Vurdering

Duborgvej 19 er i henhold til Kommuneplan 2015-2026 placeret i landzone og mellem flere økologiske forbindelser (Uge bæk og Terkelsbøl Å), men selve ejendommen ligger udenfor disse udpegninger.

Da hele udvidelsen foregår i eksisterende bygning eller på eksisterende møddingsplads vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på det omkring liggende landskab og det er ansøgers vurdering, at det samlede bygningsanlæg – efter udnyttelse af det ansøgte – stadig vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes derfor samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil have negativ betydning for de landskabelige interesser eller være i strid med hensynet til de økologiske forbindelser der løber nord og syd for ejendommen

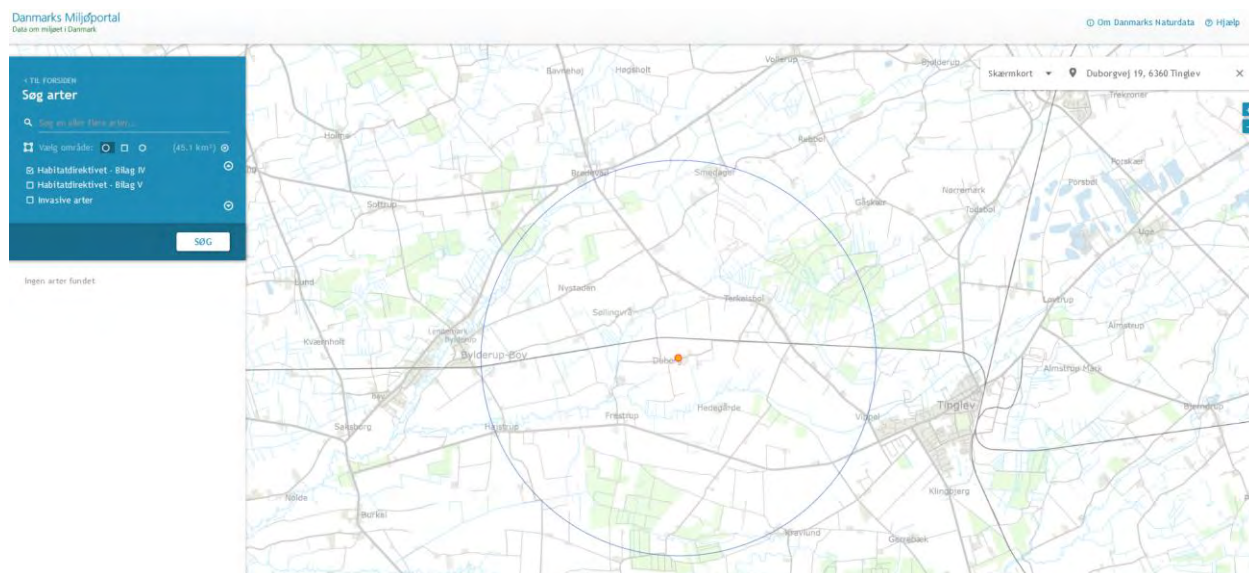
3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Aabenraa Kommune har i andre miljøgodkendelser for landbrug i nærheden lavet en vurdering af forekomsten af bilag IV arter i området. Herud af fremgår det, at Kommunen har registreret flere

paddearter, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener i nærheden, så det vurderes at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Der er indhentet data af bilag IV arter fra Miljøportalen (jf. figur 5).

Figur 5: Registrering af Bilag IV-arter i området fra Danmarks miljøportal. Kort: <http://naturdata.miljoportal.dk>

Jf. ovenstående figur 5, så er der ikke fundet nogen bilag IV art indenfor den blå cirkel. Dette betyder dog ikke, at der ikke er bilag IV arter i nærheden af ejendommen, da det må formodes, at området kan være potentielt levested for bilag IV arter.

Det vurderes fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes som udgangspunkt ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Tabel 7: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (238318) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevisning for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort Listevisning Resultater Kort i fuld skærm

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre) ? i

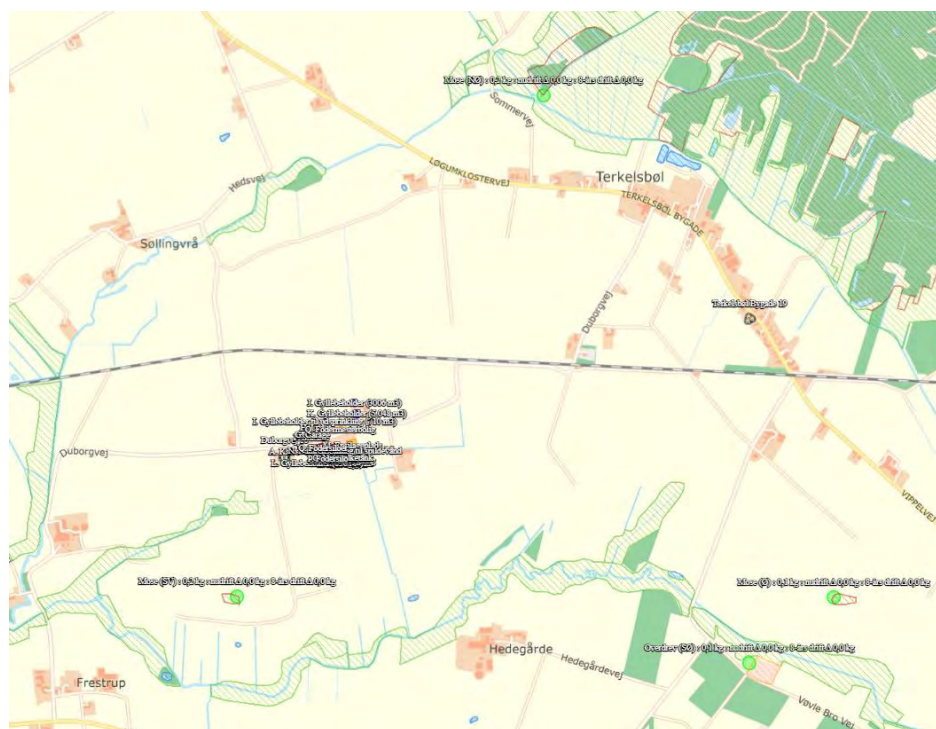
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5083,6	922,9	6006,5
Nudrift	4857,8	922,9	5780,7
3 års-drift	4857,8	922,9	5780,7

3.5.1 Naturpunkter (B5, E1b)

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura2000 områder) eller efter dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af dennes § 26-29

Naturområderne i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 6 og beregningerne af ammoniak til disse fremgår af tabel 8. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette beskrives nedenfor:

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder hvortil der er foretaget beregninger. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 8: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (238318) | Naturområder ?

For at der kan beregnes deposition af ammoniak, skal naturpunkter angives på kortet. På "Liste- og resultatvisning" vises det samlede resultat af ammoniakberegningerne, samt en oversigt over mer- og totaldeposition i alle naturpunkter der er angivet.

Kort Liste- og resultatvisning Kort i fuld skærm

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **6006,5** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **225,8** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **225,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,9
Mose (NØ)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose (Ø)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev (SØ)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose (SV)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev (NV)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev (s)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kategori 1 natur

Nærmeste Kategori 1 natur er et overdrev beliggende ca. 3.800 m syd for ejendommen placeret i tilknytning til Sønder Ådalen. Beregningen viser en mer- og totaldepositionen på 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

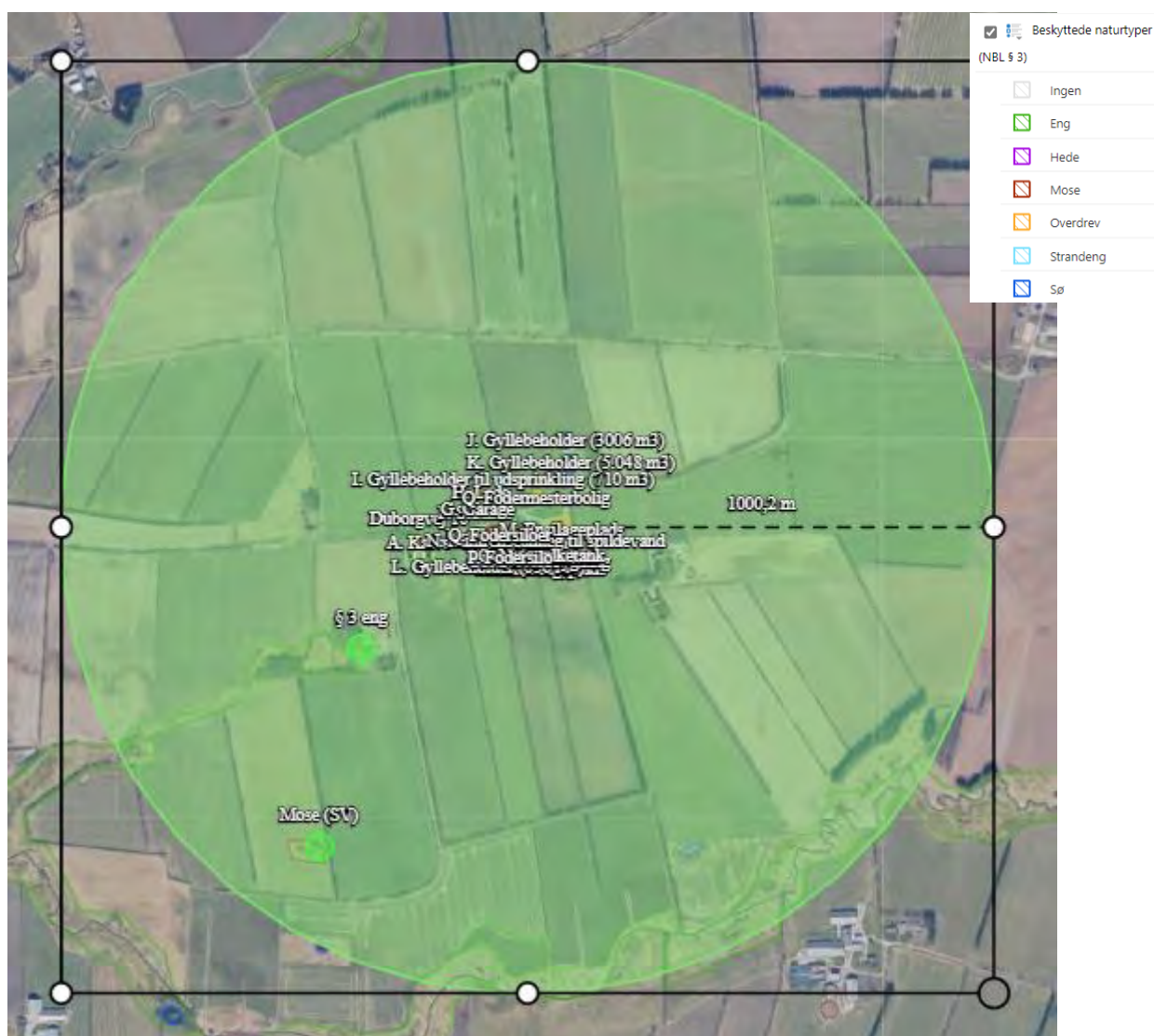
Nærmeste kategori 2 naturområder er et overdrev ca. 4.000 m nord vest for ejendommen placeret ved en lille skov lige nord for Bylderup-Bov. Totaldepositionen af ammoniak til dette punkt er 0,0 kg N/ha/år, og kravet på max 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

De nærmeste kategori 3 naturområder er en mose placeret ca. 700 m syd vest for ejendommen. Beregningerne viser en mer- og totaldepositionen på hhv. 0,0 og 0,1 kg N/ha/år og kravet om en merdeposition på max 1,0 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Andet beskyttet natur

Der ligger flere naturlokaliteter beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 1.000 meter fra ejendommens anlæg, se figur 7, bl.a. § 3 beskyttet eng i forbindelse med Uge bæk og Terkelsbøl Å. Derudover er der en mindre mose og en mindre sø syd for ejendommen. Aabenraa Kommune har allerede taget stilling til disse naturarealer i den tidligere godkendelse.

Figur 7: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk. Kortet viser de beskyttede naturarealer omkring Duborgvej 19. Den grønne cirkel har en radius på 1000 m..

Der er lavet en beregning til de nærmeste engarealer syd vest for ejendommen. Der er en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år til disse. Da søer og engarealer som naturtype ikke vurderes som særligt næringsfølsom, og da ammoniakdepositionen fra bedriften ved nærmeste §3 engareal ikke overstiger beskyttelsesniveauet for kategori 3 naturområder, som vurderes at være mere næringsfølsomme end vandhuller og enge, så vurderes det fortsat, at vandhullerne og engarealerne indenfor 1.000 meter af bedriften ikke påvirkes i negativ retning af ammoniakdepositionen.

Ud fra ovenstående beregninger vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Denne vurdering stemmer fint overens med Aabenraa Kommunes vurdering i miljøgodkendelsen fra 2009.

3.6 Lugtmission (B6, B4, E1b, E1c, F4)

Lugtmission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 8 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 8 er lugtgenekriteriet overholdt til alle målepunkterne - nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste byzone er i Tinglev ca. 3800 m vest for ejendommen. Afstanden til samlet bebyggelse i Terkelsbøl er ca. 1800 meter (Terkelsbøl Bygade 19) og nærmeste nabobeboelse er efter køb af Duborgvej 21 er Duborgvej 16, som ligger ca. 100 m vest for ejendommen.

Figur 8: Samlet resultat af lugtberegningen fra Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelse inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt jf. figur 8.

Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.6.1 Kumulation til naboer (B6, E1b)

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, E1c, F2, F3, F4)

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj (B7, E1b, F5c)

Den væsentligste støjgene vil formentlig være kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i.f.m fodring og markarbejde, og kørsel med lastbiler og gyllevogn til og fra ejendommen.

Malkningen foregår i malkerobotter der er placeret midt inde i stalden. For at holde frostfrit omkring robotterne er rummet hvori robotterne er placeret isoleret.

Øvrig anlæg til malkning er placeret i tankrum, der også er isoleret for at holde det frostfrit. Der forventes derfor ikke støjgener for disse anlæg. Der opsættes en ny mælketank. Denne er isoleret og der forventes ikke støjgenerne fra denne.

Der vil forekomme maskinstøj i forbindelse med håndtering af foder. Der sker dog ingen ændringer ved denne ansøgning. Fodret kommer fortsat til at ligge tæt på stalden i D. 1 Foderlade og M. Ensilageplads og de påslag, der skal fyldes. Fodervognen er eldrevet og kører på en hængebane inde i stalden. Der forventes fortsat ingen støjgener udenfor ejendommen i forbindelse med fodring.

Pumpning af gylle fra det gamle staldanlæg foregår fortsat med traktorpumpe. Gyllepumpen til C. Kostald er installeret i en pumpebrønd, der er ca. 1,5 m dyb og overdækket med låg. Pumpebrønden er placeret væk fra vejen.

Når dyrene skal på sommergræs, drives de til arealerne tæt ved ejendommen. Hvis græsarealerne ligger længere væk køres dyrene med kreaturvogn.

Der vil forekomme maskinstøj i forbindelse med udbringning af gylle fra forbigående gylletransporter og i perioden ved høst, hvor der forekommer transporter af halm og foder til ejendommen. Desuden er der transport af dybstrøelse fra de større kalve, der udtages ca. 2-3 gange årligt og enten nedpløjes eller lægges i markstak. Dybstrøelse fra småkalvene udtages ca. hver 10. dag og lægges på møddingsplads.

Det forventes generelt, at der ikke vil forekomme unødige støjgener i forbindelse med denne ansøgning, da der er tænkt på løsninger for at undgå dette. Der forventes derfor fortsat minimale støjgener udenfor ejendommen. Maskinstøj fra færdsel i forbindelse med den daglige produktion vil hovedsageligt forekomme i dagtimerne.

Mælken afhentes på mange forskellige tider af døgnet og nogle gange afhentes mælken hver anden dag, mens der andre dage kan blive hentet mælk to gange. Ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle og ved markdriften. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsageligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilering slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres ind i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejforhold.

Der strøes om eftermiddagen, dette gøres manuelt og dette forventes ikke ændret og giver dermed ikke anledning til støj, andet end fra dyrene.

Der bliver leveret foder ca. hver 3 uge og dette forventes ikke ændret udover større mængder ad gangen.

Dyrlægen kommer når der er behov for det, og inseminør tilkaldes ligeledes når der er behov. Kløvbeskæring foretages ca. 3-4 gange årligt, og her beskæres alle dyr.

Tabel 9: Mulige støjkloder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	24 timer. Automatisk hængebane.
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og lade/maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	-	-
Malkeanlæg	Kostald	Hele døgnet i robotter
Kompressor	Værksted	Ved behov ca. 1 gang om dagen
Afhentning af mælk	Kostald	Skifter meget..

Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden.

Alle pumper og installationer til malkeanlægget sidder inde i bygningen og er placeret i isolerede rum.

Gylle og vandpumper er placeret i brønde.

Der anvendes maskinstation til udbringning af gylle så dette kan gøres på få dage og med større maskiner, som giver færre kørsler.

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjeregninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkloder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Støj fra ejendommen vil ikke ændres sig og på grund af afstanden til nærmeste naboer forventes støj fortsat ikke at være et problem for de omkringboende.

3.7.2 Støv (B7, E1b)

Det er ansøgers vurdering, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med husdyrbrugets daglige drift udenfor ejendommens areal.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der kan komme støv ved levering af fodermidler, der tippes af indendørs og ved snitning og indkørsel af halm til senge og dybstrøelsesstaldene.

Størstedelen af ejendommens kørselsarealerne er belagt med asfalt så støvgenerer minimeres. Ansøger efterlever også god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger vest for ejendommen og da den fremherskende vindretning er fra vest vil evt. støv kun i mindre perioder gå i denne retning og normalt vil støv fra ejendommen ikke give anledning til støvgener.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys (B7, E1b, F4c)

Der anvendes almindelige lysstofrør inde i staldene, og intensiteten er 100 lux. Der er lys i køernes opholdszone i dagtimerne efter behov. Der orienterings lys på robotterne, hele døgnet, så køerne bliver lokket hen til robotten. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring. Lyset i staldene er tændt efter behov, hvilket vil sige ca. 10 i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Langs siden af C. Kostald er opsat udendørslamper som orienteringslys ned til serviceafdelingen (tankrum mv.), der er bygget på stalden. Udendørsbelysningen er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.

Lyset er ikke synligt for naboer og det vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken eller for de omkringboende.

3.7.4 Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c):

Det forventes forsat ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen. Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i

forbindelse med etableringen af stalden. Som udgangspunkt står støjende og vibrerende indendørs og/i isolerede rum.

3.7.5 Varmeemission (F5c)

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med varmeemission fra ejendommen og alle tiltag ift. at begrænse varmeudslip er taget.

3.7.6 Strålingsemission (F5c)

Det vurderes ikke at være maskiner eller lignende der udsender stråling på ejendommen. Det forventes derfor fortsat ikke at være et problem med stråling fra ejendommen.

3.7.7 Skadedyr (B7)

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Der anvendes kommunal rottebekæmpelse, og der er på ejendommen en god bestand af katte. Der holdes rent og ryddeligt om bygningerne, så rotte bestanden holdes nede.

Fluer bekæmpes med limstrimler i stalden samt hyppig udmugning af boksene. I sommerperioden er de fleste store kvier på græs, så opformering af fluer er dermed begrænset i den periode.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.8 Transporter (B7)

Der er 5 indkørsler ind til bygningerne placeret syd for Duborgvej. Én til A. Kalve- og undgyrstald, én til B. Gammel Kostald, én til C. Kostald, én til D1. Foderlade, mælketank mv. og én til M. Ensilageplads. Der er 4 indkørsler til I bygningerne nord for Duborgvej. Én føre ind til stuehuset og H. Lade, én til I Gyllebeholder til udsprinkling (700 m²), én til Q. Fodermesterbolig og én til de to gyllebeholdere der er placeret nord øst for ejendommen.

Hvorvidt f.eks fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Nedenstående tabel viser det skønnede antal transportør før og efter udvidelsen. Som udgangspunkt forventes antallet af transportør ikke at stige mærkbart, da der typisk vil blive leveret større mængder i stedet.

Foder opbevares hovedsageligt i D1. Foderlade, hvortil denne transport primært går.

Der leveres kraftfoder dels til køerne og dels til kalvene én gang om måneden. Derudover anvendes rapskager, soya og korn, der leveres i større træk 3-4 gange årligt. Derudover kraftfoder, som forventes leveret i større mængder ad gangen efter udvidelsen, så antallet af leveringer ikke forventes at stige.

Mineraler og vitaminer leveres ca. hver anden måned og forventes ikke ændret efter udvidelsen, udover at der leveres større mængder pr. gang. Det er planen, at der med disse leverancer også bliver leveret savsmuld (til strøelse i sengene).

Mælken afhentes på mange forskellige tider af døgnet og nogle gange afhentes mælken hver anden dag, mens der andre dage kan blive hentet mælk to gange. Ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

Mælketanken vaskes (rørene), når der afhentes mælk. Robotten rengøres efter hver malkning, hvilket sker i en lukket og isoleret bygning og forventes således ikke at give anledning til støj.

På malkeanlægget er der indgået aftale om service hver 3. måned samt levering af kemikalier og diverse reservedele til robotterne.

Transporter med dyr til slagting eller indkøb/salg i forbindelse med dyr til levebrug bliver normalt samlet, så der leveres flere dyr ad gangen. Det vil normalt være afhængigt af egen kvieproduktion. Der forventes en udskiftning på ca. 30% ved normal produktion. Tyrekalve leveres til levebrug hver 14. dag, og det forventes at levere dyr til slagting ca. 6 gange årligt.

Døde dyr afhentes efter behov, men som regel midt på dagen. Antallet af transporter forventes ikke at stige væsentligt.

Dyrlæge og inseminør kommer jævnligt. Dyrlægen kommer ca. 1 gang om ugen, hvor der drøftes tiltag. Inseminøren kommer efter behov. Dertil er der ydelseskontrol 11 gange årligt.

I produktionsanlægget anvendes årligt ca. 400 bigballer halm. Dette køres ind i høstperioden og antallet at transporter med dette udgør ca. 20 læs årligt. Ved udvidelsen vil der blive anvendt omkring 450 bigballer.

Dieselolie leveres ca. 15 gang årligt. Dette forventes ikke ændret.

Maskinstation varetager en stor del af markarbejdet, herunder også udbringning af gylle og dybstrøelsesmøg. Gyllen udbringes med 25 tons vogn.

Der muges ud hos køer og kvier ca. hver 3 måned og dette køres i markstak eller direkte ud og pløjes ned.

Dybstrøelsen hos småkalvene udtages ca. hver 10 dag, og dette lægges på møddingspladsen eller køres direkte ud og pløjes ned.

Tabel 10: Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Foder	30	15 t – 25 t	Traktor eller lastbil	30	20 t – 30 t	Traktor eller lastbil
Halm	26	Ca. 15-20 bigballer	Traktor	30	Ca. 15-20 bigballer	Traktor

Eget foder inkl. ensilage og halm	300	12 t - 15 t	Traktor	350	12 t - 15 t	Traktor
Diesololie/ Fyringsolie	15		Tankbil	15		Tankbil
Levende dyr	38		Lastbil	38		Lastbil
Gylle med spredevogn	460	(25) tons	Traktor + gyllevogn	510	(25) tons	Traktor + gyllevogn
Fast møg	Ca. 60 læs	Ca. 15 t	gyllevogn	Ca. 70 læs	Ca. 20 t	gyllevogn
Afhentning af mælk	300		Tankbil	300		Tankbil
Afhentning af døde dyr	20		Daka	25		Daka
Handelsgødning	8		Traktor eller lastbil	8		Traktor eller lastbil
Affald	26		Sejer	26		Sejer
Transporter i alt	1283			1402		

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør mv.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Der passeres enkelt boliger på vejen ind til ejendommen. Ved transporter udefra kører en del af dem igennem Hajstrup eller Terkelsbøl. Der sker dog kun få gylletransporter gennem landsbyerne, og det tilstræbes at gyllekørsel ved /i nærheden af byen varsles til de berørte, og at kørsel med gylle foretages på hverdagen.

Ud fra ovenstående vurderes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil have væsentligt betydning for de omkringboende ift. hvordan det er i dag.

For at mindste gener fra transport vil transporterne hvis muligt primært foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonarbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men vil søges begrænset.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5f)

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er emballage fra indkøbt sækkevarer og plastik fra plansiloerne. Der er en erhvervsaffaldsordning med Henning Sejer, der kommer og tømmer containeren hver anden uge. Containeren er på 800 l og er placeret imellem C1. Servicebygning og D1. Foderlade. Dertil er der en beholder til plast på 10 m³

placeret øst for D. kalvestald, som tømmes efter behov. Desuden er der en begrænset mængde klinisk risikoaffald i form af brugte kanyler og skalpeller, som opbevares i kanyleboks, som opbevares på kontoret.

Der opbevares som udgangspunkt ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted. Dog kun en meget begrænset mængde til små maskiner. Olie opbevares i tromler a 200 l, der opbevares i værkstedet i H. Lade til det afhentes af Dansk Olie Genbrug minimum én gang årligt.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der opbevares ligeledes meget lidt medicin eller veterinært affald på ejendommen. Dyr lægen sørger som hovedregel selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. Hvis der opbevares medicin på ejendommen er der efter rådgivningsaftale med dyrlægen opstillet et lukket/aflåst skab til formålet.

Tom emballage fra vaske og skyllemidler fra malkeanlægget afleveres til leverandør. Tomme dunke opbevares i teknikrum ved siden af tankrummet.

Kemikalierester og tomme dunke tager maskinstationen som udgangspunkt med, da de sprøjter for ansøger. Hvis der skulle opstå et behov anskaffes en gammel fryser med lås eller lignende.

Som udgangspunkt benyttes der ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletankene er ikke beliggende i risikoområde og der udføres løbende 10 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Ved ovenstående forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af gylle og kemikalier.

3.8.1 Døde dyr (B8, F1d)

Døde dyr bortskaffes via DAKA ca. én gang om ugen eller efter behov i henhold til gældende regler². Dyrene placeres på dertil indrettet plads ved indkørslen til de to gylletanke nord for Duborgvej. Ansøger forventer, at der bliver max 5 døde køer og max 20 døde kalve.

---

² BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

3.8.2 Affald (B8, F1d)

Erhvervsaffald afhentes af Henning Sejer. Der sker afhentning hver anden uge. Containeren er på 800 l. Denne er placeret imellem C1. Servicebygning og D1. Foderlade. Dertil er der en beholder til plast på 10 m³ placeret øst for D. kalvestald, som tømmes efter behov.

Pap og papir køres til genbrug. Medicinaffald returneres med dyrlæge. Gammelt jern køres til produkthandler eller hentes.

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Ovenstående tabel er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Det vurderes at ansøger lever op til ovenstående krav ift. affald.

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c, F1d)

Det er ansøger der driver markdrift fra ejendommen. Der er opbevares som udgangspunkt ikke pesticider, plantebeskyttelsesmidler og handelsgødning på ejendommen. Maskinstationen forestår sprøjtning, og har vand med. Sprøjtmidler påfyldes i marken.

Men hvis der alligevel skulle være behov for at opbevare kemikalier og pesticider på ejendommen opbevares dette i aflåst fryseboks, der kan rumme 300 l. Fryseboksen står i H. Lade nord for stuehuset.

Kemikalier der anvendes i produktionen står i teknikrummet ved siden af tankrummet. I tankrummet står de tønder med kemikalier der er i brug. Der leveres kemikalier i 20 og 50 liters dunke. Der er et oplag af ca. 20 x 20 liters dunke og ca. 4 x 50 liters dunke. Rester og tomme dunke fra landbrugskemikalier, afleveres hos leverandør af disse.

Medicin opbevares i skab i stalden. Der udleveres kun medicin til forbrug ved efterbehandling af dyr. Lægemidler rester o.a. afleveres til dyrlægen. Mængden omfatter ca. 10 kg årligt.

Dieselolie opbevares i overjordisk tank (2.500 l) fra 1989, der står på fast bund inde i H. Lade, som er beliggende nord for stuehuset. Påfyldning sker tæt ved tanken. Der anvendes desuden en mobiltank på 1.200 liter fra 2001 ude i marken, som tages med på traktoren, når der skal vandes på arealerne ved ejendom 2. Tanken opbevares tom i maskinhuset om vinteren.

Fyringsolietanken er en nedgravet tank fra 1993, der er placeret bag garagen nord for stuehuset.

Mindre oplag af olie (ca. 60 liter) opbevares i værkstedet i H. Lade nord for stuehuset. Det meste af spildolien aftages af maskinforhandler/værksted, når maskinerne er til service. Kemikalieaffald og tomme dunke samles og opbevares i maskinhuset inden det leveres til kommunal modtagerstation. Andet kemikalieaffald fra produktionen afleveres til leverandør.

Olietank og alt olieopbevaring er placeret på fast gulv uden afløb. Der forefindes opslugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende på ejendommen.

3.8.4 Råvare (B7, F1c)

De væsentligste råvarer i forbindelse med produktionen er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at anvende så få foderenheder og så lavet et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der fodres primært med grovfoder (majs og græs), som opbevares på ensilagepladsen eller i markstak ved behov. Grovfoderet suppleres med indkøbt soja, rapskager, korn, kraftfoder og mælkeerstatning til de helt små kalve, som opbevares i D1. Foderlade.

Der fodres via et hængebanesystem. I D1. Foderlade er der indrettet med påslag osv. til den automatiske fuldfoderblander. Via et hængebanesystem trækkes fodervognen rundt til de forskellige påslag og læsset foder. Herefter blander den og foderet køres ind i stalden hvor den fodrer ud til det hold der skal tildeles foder. Vognen styres via automatik, og den programmeres til de forskellige foderblandinger og hold den skal udfodrer til, der kan dermed også blandes foder flere gange dagligt, så der hele tiden er frisk foder.

Der er 3 siloer á 20 m³ til kraftfoder placeret øst for B. Gl. kostald samt en silo på 30 m³ silo placeret vest for C. Kostald, ca. midt på bygningen. Siloerne er ca. 7-8 meter høje.

Det er ansøgers vurdering, at råvare og hjælpestoffer opbevares efter forskrifterne og dermed på en forsvarlig måde, så der ikke vil være mulighed for, at forurene det omkringliggende miljø.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet. Selvom BREF-dokumentet kun er gældende for IE-brug gør ansøger en indsats for at efterleve dette i det omfang det er muligt. Der udarbejdes fx en foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring til kalve og goldkøer. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ved efterlevelse af dette vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for foder.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6

3.8.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Elforbruget dækker primært belysning, gylleomrører, malkeanlæg, hængebanesystem til fodring, møller i kostald samt øvrige elektriske maskiner. Ansøger oplyser, at der på ejendommen forventes et årligt energiforbrug på ca. 270.000 kWh/år og dertil kommer forbruget til markvanding, som afhænger af behovet for vanding og kan svinge meget fra år til år. Derudover forventer ansøger at bruges omkring 20.000 l diesel. Stuehuset opvarmes via varmegenindvinding fra staldanlægget.

I den nuværende situation er der orienterings lys på robotterne, hele døgnet, så køerne bliver lokket hen til robotten. Mere lys bliver tændt efter behov ved udfodring. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Der er orienteringslys på gavlene af bygningerne

Følgende energibesparende tiltag er indført:

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov.
- Der anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.
- Der anvendes forkøler på mælk, hvor varmen genanvendes til opvarmning af kontor.
- Vaskeanlægget kører på spareprogram, så det bruger mindre energi pr gang.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der anvendes ca. 235.000 kWh/år i den nuværende situation og ved fuld udvidelse til 380 køer + 300 kvier forventes elforbruget at stige til ca. 270.000 kWh/år. Det er hovedsageligt energi til den ekstra malkning, den ekstra fodring med hængebanesystemet og pumpning af gylle der vil stige.

Ifølge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko (tung race), dog med mulighed for store variationer.

Med en forventelig fremtidig produktion på 380 køer og 300 kvier (stor race) giver det et elforbrug på ca. 254.600 kWh. Det forventede elforbrug er derfor lidt højt end normen, men forklaringen på dette er at der malkes i robotter, som er mere energikrævende end en malkestald samtidig med at der fodres med et automatisk hængebanesystem. Men måske bliver det mindre, da de nyindsatte robotter forventes at have et lavere energiforbrug.

Produktionsanlægget bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt, om der er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Ud fra ovenstående vurderes det, at elforbruget på ejendommen vil være normalt for denne type af husdyrproduktion i eksisterende staldanlæg af nyere dato.

3.8.6 Vandforbrug (B8, F1c)

Vandforbruget dækker drikkevand inkl. vandspild, vask af evt. malkestald og vask af stald og maskiner. Vandforsyningen til produktionsanlægget tages fra egen privat boring bag stuehuset. Der er desuden 3 markvandingsboringer. Den ene er placeret nord for staldanlæggene på den modsatte side af Dyborgvej. De øvrige er beliggende ude i markarealerne. Spildevand fra husholdningen ledes til nedsivningsanlæg. Vand fra tage og øvrige befæstede pladser ledes til dræn og grøfter. Overfladevand fra plansiloanlægget ledes fortsat til firkantet beholder vest for plansiloanlægget hvorfra overfladevandet sprinkles ud. Det er

også muligt at pumpe til beholderen nord for ejendommen hvorfra overfladevandet ligeledes kan sprinkles ud (I. Gyllebeholder til udsprinkling).

Der anvendes ca. 14.000 m³ i den nuværende situation og ved fuld udvidelse til 380 køer + 300 kvier vil vandforbruget til produktionen stige til ca. 17.000 m³. Det er hovedsageligt mængden af drikkevand til køerne der stiger. En del af dette (ca. 40 %) afgives som mælk eller fordamper. Resten går til gyllen.

Samlet vandforbrug i m³ til et årsdyr (365 foderdage) af malkekøer, hundyropdræt, slagtekalve og ungtyre

	Malkekøer		Opdræt		Slagtekalve		Ungtyre	
	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey
Drikkevand incl. vandspild	28	26	5,3	4	8,7	8,0	9,8	9,1
Staldrensning	3	3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Rensning af malkeanlæg	2	2	-	-	-	-	-	-
Forbrug i alt	33	31	5,7	4,3	9,1	8,3	10,2	9,4

Kilde: Håndbog i kvæghold 2011

Forbrug af vand til drikkevand og vaskevand bliver ud fra normtallene ca. 14.250 m³ ved 380 køer og 300 kvier, stor race og det forventede vandforbrug forventes derfor, at komme til at ligge lidt over normen primært pga. malkebotterne.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Følgende vandbesparende tiltag er indført:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.
- Der er opsat flydere i drikkekar samt drikkekolber, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ud fra ovenstående forventes vandforbruget fortsat ikke at have nogen skadelig virkning på overfladevandet i nærheden af ejendommen. De generelle regler sørger desuden for at minimere risikoen for forurening af vandressourcerne i nærheden. I afsnit 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag er særlige forhold for ejendommen beskrevet.

3.8.7 Spildevand og restvand (B7)

Afløbsforholdene på ejendommen ændres som udgangspunkt ikke ved denne ansøgning.

I dybstrøelsesboksene er der etableret afløb/pumpebrønde, så disse kan vaske. Der har dog ikke været behov for at vaske dem og dybstrøelsen opsuger normalt væden.

Spildevand fra bedriften består primært af vand fra rengøring af malkerobotter, malkestald og drikkevandsspild.

Vand fra vask af malkerobotter og mælketank indeholder rengøringsmidler. Der anvendes kun godkendte midler. Da midlerne kan blive udskiftet efter almindeligt udbud og efterspørgsel, oplyses produktnavnene ikke. Malkerobotterne vasker automatisk og køletanken vaskes hver dag (efter afhentning af mælk).

Vand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder og overfladevand fra plansiloanlægget ledes fortsat til firkantet beholder vest for plansiloanlægget hvorfra overfladevandet sprinkles ud (N2. Beholder til udsprinkling). Det er også muligt at pumpe til beholderen nord for ejendommen hvorfra overfladevandet ligeledes kan sprinkles ud (I. Gyllebeholder til udsprinkling)

Maskinstation varetager sprøjtning, så der forekommer ikke vask af sprøjteudstyr på ejendommen.

Tagvand og overfladevand nedsives enten direkte eller via grøft, der er søgt om tilladelse til nedsivning af vandet. Dette forventes ikke ændret ved denne udvidelse jf. afløbsplanen.

Spildevand fra beboelse ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg. I forbindelse med opførelsen af den nye kostald blev der etableret et toilet i servicebygningen. Toilettet er forbundet til en mindre beholder, der er etableret uden for bygningen, som tømmes efter behov.

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Både nedsivning og direkte udledning til vandløb af tag- og overfladevand kræver en tilladelse i henhold til Miljøbeskyttelsesloven. Det er kommunens holdning, at nye afledninger af uforurenat tagvand så vidt muligt bør ske som nedsivning.

Det er ansøgers vurdering, at alle forhold omkring spildevand håndteres forsvarligt og lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav.

3.8.8 Indvirkning på Klima og sårbarhed overfor klimaændringer (F5f)

Det er ansøgers vurdering, at ejendommens husdyrbrug har en meget lille indflydelse på verdens klima generelt. Dette begrundes med at ansøgers husdyrbrug er placeret i Danmark som allerede har opstillet en masse generelle regler for hvordan et husdyrbrug skal drives i Danmark. På baggrund af dette er Dansk Landbrug allerede meget effektivt ift. til klimatilpasning og udledning pr. produceret enhed. Ansøger har derudover stor fokus på hvordan der fodres på ejendommen og hvordan markbruget drives for at begrænse udledningen af CO₂ og Metan fra ejendommen.

Ansøger vurderer ikke at ejendommen er specielt sårbar overfor klimaændringer. Det er dokumenteret, at nedbørsmængden i Aabenraa Kommune er den højeste i Danmark og dette er der taget hensyn til i

beregningen af kapacitet og ved dimensionering af afløb mv. I kapacitetsberegningen er der taget udgangspunkt i at der i gennemsnit kommer ca. 1 m³ vand pr. m². Ved opførelse af den nye gyllebeholder med overdækning viser kapacitetsberegningen at der er opbevaringskapacitet til minimum 12,5 måned og ansøger har derfor taget højde for den forventede mernedbør i Danmark fremadrettet.

3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, E1c, F5)

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand vil blive beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan jf. bilag 5.6. Beredskabsplanen vil blive opbevaret i en mappe på kontoret i kostalden. Beredskabsplanen opdateres løbende når der er behov for dette.

Den største fare for uheld og forureningsrisiko er gylleudslip. Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da maskinstation varetager gylleudbringning, vil de være til stede med opslugningsgrej og kan evt. tilkalde forstærkning.

Gylle fra den nye stald pumpes til den nye gyllebeholder én gang dagligt. Der er ingen pumpe på den nye gyllebeholder, og indløbet er dykket. Pumpen til gyllepumpning sidder ved stalden, og et spjæld hindrer tilbageløb til stalden. Der kan kun pumpes én vej, og røret pumpes tomt, før der slukkes for pumpen. På pumpen ved stalden er der etableret kontraventil, der ligeledes forhindrer tilbageløb til stalden.

Gylle fra den gamle stald ledes til gyllebeholderen syd for stalden. I den gamle stald anvendes traktorpumpe, så traktoren skal igangsættes, før der kan pumpes gylle. Når beholderen syd for den gamle stald er fuld, bringes gyllen til den lejede beholder. Transporten sker med traktor og vogn.

Inden udkørsel omrøres gyllen med traktormonteret omrører, og omladning af gyllen foregår med kran, der ligeledes er monteret på traktoren. Det er maskinstationen, der varetager gylleudbringning.

Ved uheld med gylleudslip kontaktes kommunes beredskab, og oplysninger/nummeret til disse står på opslagstavlen i kontoret, og er i mappen med beredskabsplan der står i kontoret i stalden.

Derudover gøres der følgende tiltag for at minimere risikoen for uheld:

Alt gyllepumpning overvåges.

Alle rør og samlinger kontrolleres jævnligt, og alle afløb er ført til gyllekanal eller pumpebrønd.

Etablering og tilkobling af nye gyllekanaler udføres af autoriseret montør.

Gyllebeholderen er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes også altid, om der er plads i gylletanke før der kommer gylle i.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske et uheld, så en gyllevogn vælter. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før nedfældning af gylle, så sandsynligheden for disse uheld er meget lille. Hvis en gyllevogn vælter - eller en gyllebeholder sprænger læk - eller der sker overfyldning af

beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Da der er maskinstation der varetager gylleudbringning vil de være til stede med deres grej, det første tiltag er at stoppe udløb.

Ved evt. læk på gyllebeholderene forventes det, at gyllen vil fordele sig omkring beholderne på de tilstødende marker, da terrænet omkring ejendommen er meget fladt. Herfra kan gyllen suges op eller nedsive. Det er ikke ansøgers vurdering, at gyllen kan løbe i dræn og videre til vandløb. Der løber et beskyttet vandløb nord for ejendommen (togbane mellem) og et beskyttet vandløb syd for ejendommen, men det vurderes, at gyllen ikke vil kunne løbe hertil både pga. det flade terræn og afstanden til vandløbet. Men hvis uheldet skulle være ude, vil ansøger med det samme fylde jord i vandløbet, så yderlig forurening forhindres.

Ved udkørsel af gylle kommer maskinstationen med deres maskiner. Beholderen omrøres og omladning af gyllen forgår med læssekran. Der er flyder på vognen der forhindrer overløb.

Uheld ved pumpning af gylle anses for at være den største risiko. Gyllepumpning overvåges derfor konstant.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhane siddende i kostaldens teknikrum bag ved varmegenvinding og/eller for begge ungdyrestalde på stophane som sidder inde i teknikrum ved ungdyrestald store kvier.

Alternativ afbrydes vandet i egen brønd (DGU nr. 167.1525 - vand til besætningen) der er placeret nord for staldanlæggene på den anden side af Duborgvej nord for stuehuset.

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude kan der hurtigt skaffes en nødstrømsgenerator, da ejendommen har investeret i en. Hovedafbryder og el-tavle for staldanlæggene er placeret i teknikum i servicebygningen og for de to ungdyrsstalde i teknikrum ved ungdyrestald store kvier og for privaten i teknikum i stuehuset.

Malkerobotterne er tilkøbt alarmsystem, der giver ejer besked via mobiltelefonen om evt. fejl eller mangler, og ved strømsvigt går der ligeledes alarm til mobiltelefonen. Hermed kan hurtigt etableres strøm med nødstrømsgeneratoren der er på ejendommen.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i stalden. Flugtveje og brandslukningsmateriel er vist på plan der ligger i beredskabsmappen.

Alle ny ansatte præsenteres for beredskabsplanen ved opstart på bedriften. I beredskabsplanen foreligger også telefonnumre til øvrige leverandører, reparatører samt telefonnumre til vagtlæge og nærmeste skadestue.

Hvor der håndteres smøre- og diselolie er der en potentiel risiko for forurening. Tanken til diesel er placeret på dertil indrettet plads hvor påkørsel er minimal. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende med det samme.

Der er placeret flere pulverslukkere rundt på ejendommen bl.a. én i H. Lade, A. Kalve- og ungdyrsstald, B. Gl. Kostald samt én i C. Kostald og én i D1. Foderlade.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i forhold til risikoen for uheld.

3.10 BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c)

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 11.

BAT-kravet er fastsat til 6007 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission fra ejendommen er lig BAT-kravet.

Tabel 11: Samlet BAT beregning for ammoniakemission. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (238318) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulltype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skræpås i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? ?

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5084	923	6007
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5084	923	6007
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

3.11 Grænseoverskridende virkninger (B10, F5)

Husdyrbruget ligger forholdsvis langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c, F4)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.6.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholder og spalter foregår med sugekran. Opbevaring af rengøringsmidler og lignede sker forsvarligt enten på fast gulv uden afløb eller i rum med afløb til gyllesystemet. Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Duborgvej 19 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.14 Alternative løsninger (F2)

Der er ikke overvejet alternative placeringer, da hele udvidelsen foregår i eksisterende bygning og på eksisterende møddingsplads.

3.15 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 8

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.17 Oplysninger om konsulenten (jf. § 4 stk. 8 nr. 8)

Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning

Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk

Miljø- og naturrådgiver siden 2008 hos:

LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR-nr. 16342718

3.18 Metode (F6)

Beregningerne af ammoniak- og lugtemission i miljøkonsekvensrapporten er foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Forudsætningen for beregning af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

3.19 Referenceliste (F10)

Informationer er indsamlet ved ansøger og driftsansvarlig på ejendommen. Derudover er der indhentet oplysninger på arealinformation.miljoportal.dk og kommunens hjemmeside herunder kommuneplaner mv. Baggrundsviden fra miljøstyrelsen og husdyrgodkendelse.dk indgår ligeledes samt relevante bekendtgørelser b.la. Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Klimatilpasninger.dk. [Klimatilpasning - råd og vejledning om klimatilpasning](#)

Klimahandlingsplan 2019 for Læsbækgård.

NOVANA – Det nationale overvågningsprogram. [Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur \(mst.dk\)](#)

Danmarks Miljøundersøgelser. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. [Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning \(dmu.dk\)](#)

Fødevareministeriet – Bekendtgørelse om Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø. [Effekter på mennesker og miljø \(mst.dk\)](#)

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk (2020): Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyrproduktion" [Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr­produktion" - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion. [Drivhusgasser_husdyr.pdf](#)

Marie Münster og Jesper Ahrenfeldt – debatindlæg i Altinget.dk (2020); Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget. [Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

4 Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer, folkesundhed og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området og samspillet mellem disse.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er risiko for menneskers sundhed, da lugtgenekriterierne er overholdt og risikoen for vandforurening er sikret ved, at de generelle krav til indretning af stalde- og gødningsopbevaring er overholdt samtidig med at håndtering af husdyrgødning foregår under opsyn. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan.

Ejendommen overholder desuden alle afstandskrav i husdyrlovens § 6 og § 8.

Der er lavet beregninger til kategori 1, 2 og 3 natur samt den nærmeste § 3 natur uden for kategori 1, 2 og 3. Ud fra beregningerne vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Derudover er der også taget stilling til bilag IV arter. På baggrund af kommunens tidligere vurdering i området, vurderes det fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Lugtberegningen viser, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end

afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Når det gøres som foreslået, er det ansøgers vurdering, at projektet ikke vil indebære væsentlige virkninger på miljø og klima. Da det ansøgte projekt lever op til følgende:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt til samlet bebyggelse. Der søges dispensation for lugtgrænsen til nærmeste nabo.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

5 Bilag

5.1 Situationsplan

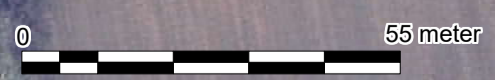
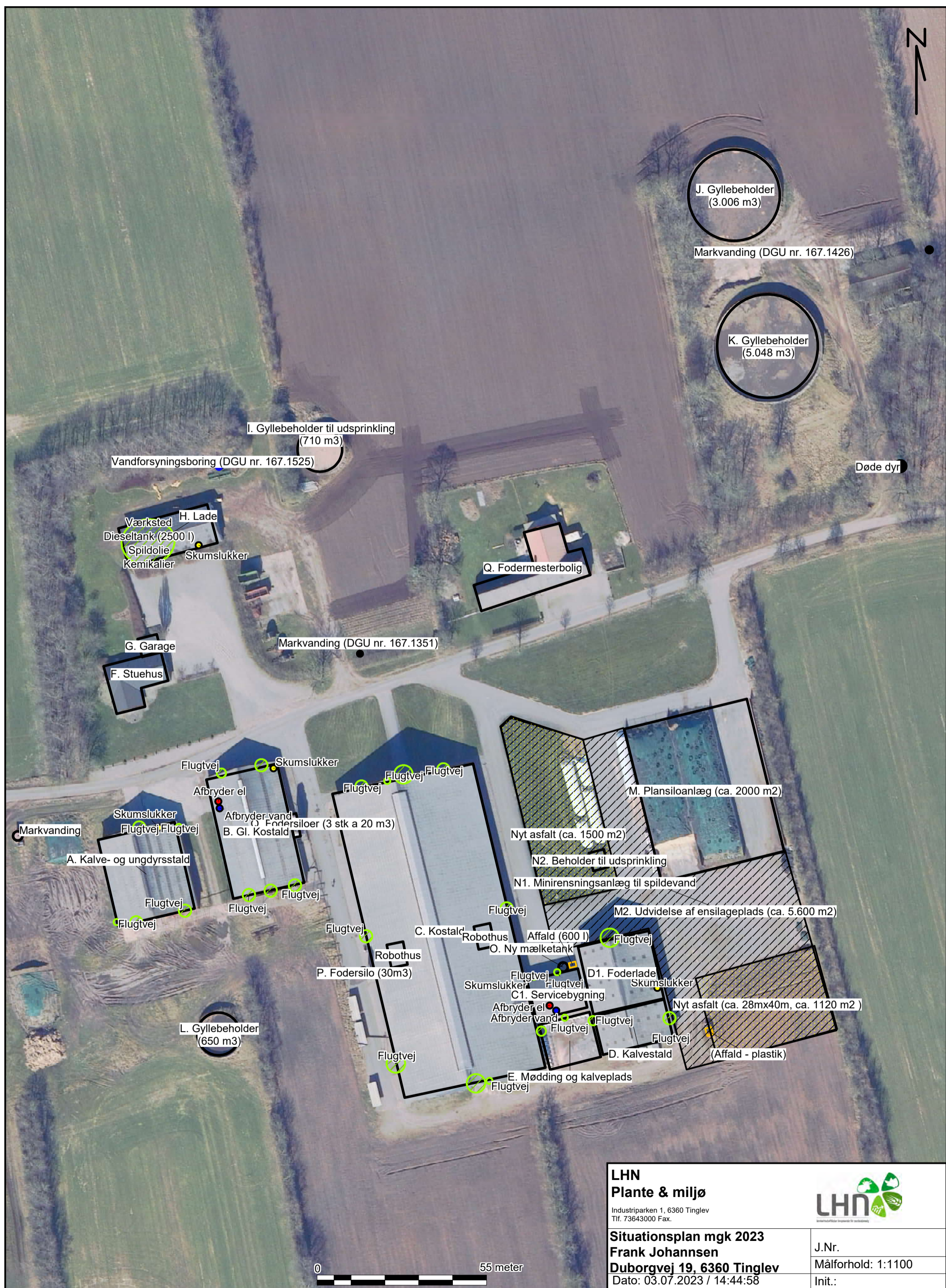
5.2 Afløbsplan 1+2

5.3 Skitse med produktionsarealer

5.4 Overslag opbevaringskapacitet

5.5 Beredskabsplan

5.6 Fuldmagt

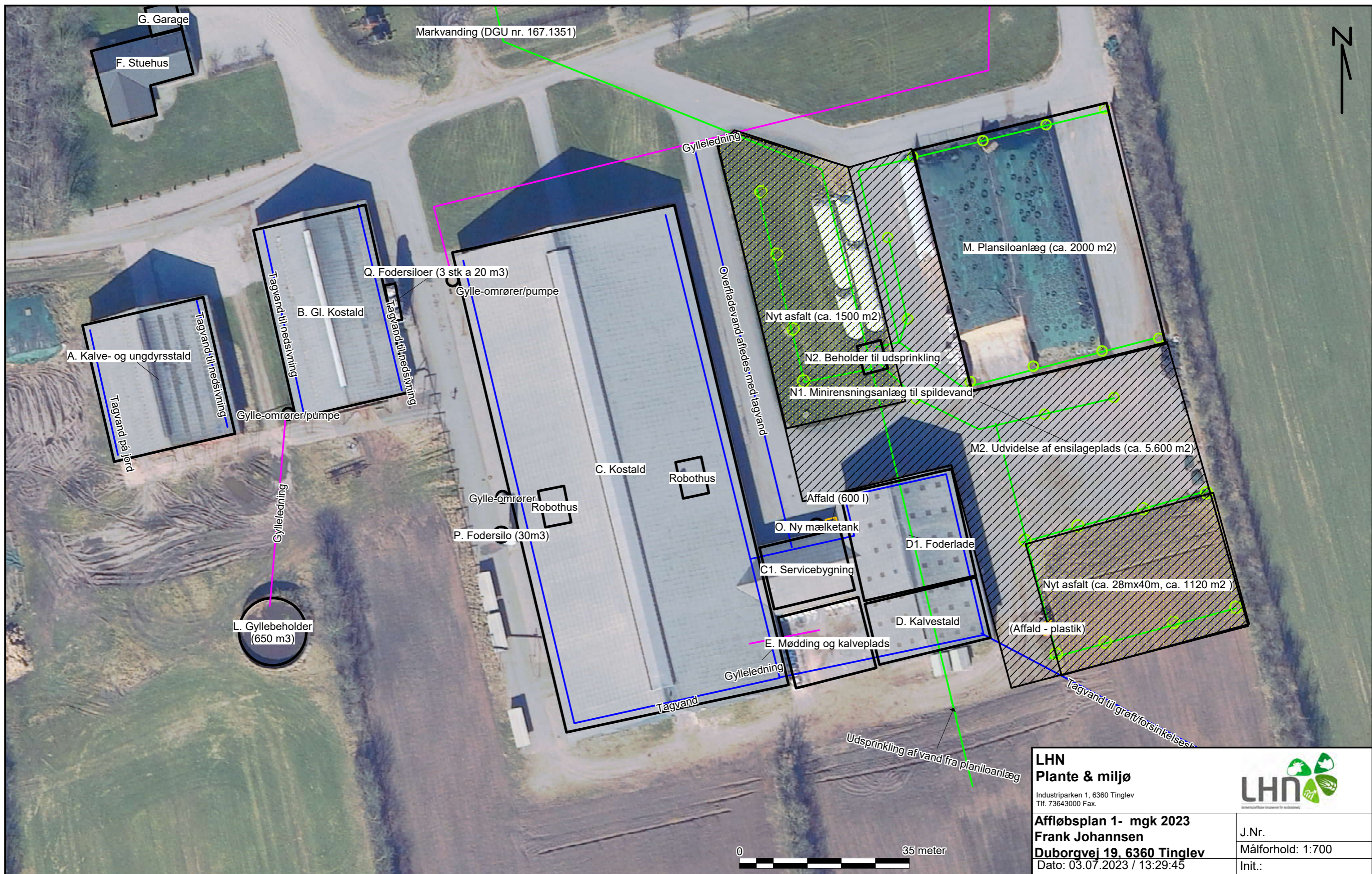

LHN
Plante & miljø
 Industriparken 1, 6360 Tinglev
 Tlf. 73643000 Fax.

Situationsplan mgk 2023
Frank Johannsen
Duborgvej 19, 6360 Tinglev
 Dato: 03.07.2023 / 14:44:58

J.Nr.
 Målforhold: 1:1100
 Init.:

G. Garage

F. Stuehus

Markvanding (DGU nr. 167.1351)

Gylleledning

M. Plansiloanlæg (ca. 2000 m²)

Q. Fodersiloer (3 stk a 20 m³)

Gylle-omrører/pumpe

B. Gl. Kostald

Nyt asfalt (ca. 1500 m²)

N2. Beholder til udsprinkling

N1. Minirensningsanlæg til spildevand

A. Kalve- og ungdyrstald

Gylle-omrører/pumpe

M2. Udvidelse af ensilageplads (ca. 5.600 m²)

C. Kostald

Robothus

Affald (600 l)

Gylle-omrører

Robothus

O. Ny mælketank

P. Fodersilo (30m³)

D1. Foderlade

C1. Servicebygning

Nyt asfalt (ca. 28mx40m, ca. 1120 m²)

L. Gyllebeholder (650 m³)

D. Kalvestald

(Affald - plastik)

E. Mødding og kalveplads

Gylleledning

Tagvand

Udsprinkling af vand fra planiloanlæg

LHN
Plante & miljø

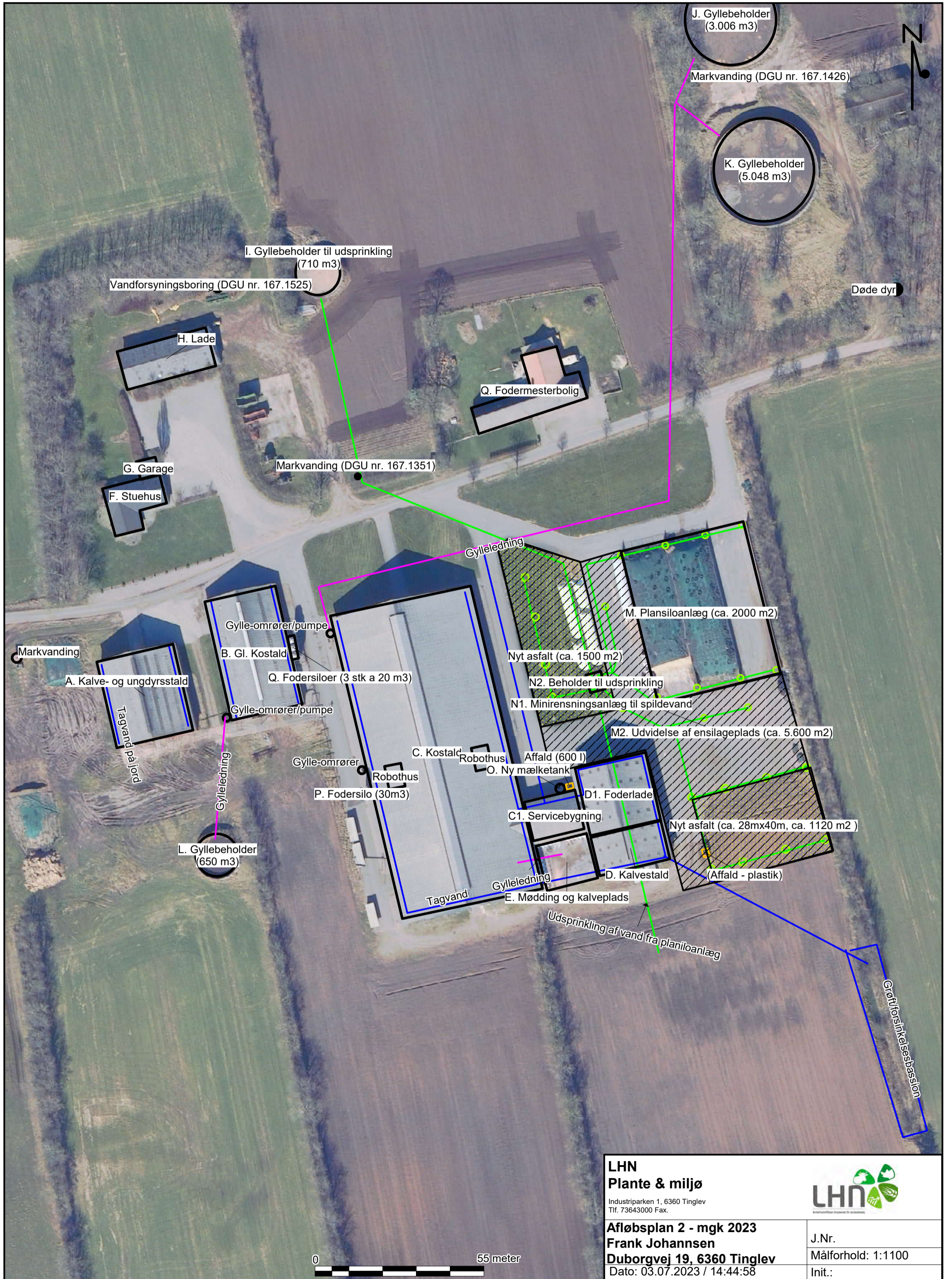

Industriparken 1, 6360 Tinglev
Tlf. 73643000 Fax.

Affløbsplan 1- mgk 2023
Frank Johannsen
Duborgvej 19, 6360 Tinglev
Dato: 03.07.2023 / 13:29:45

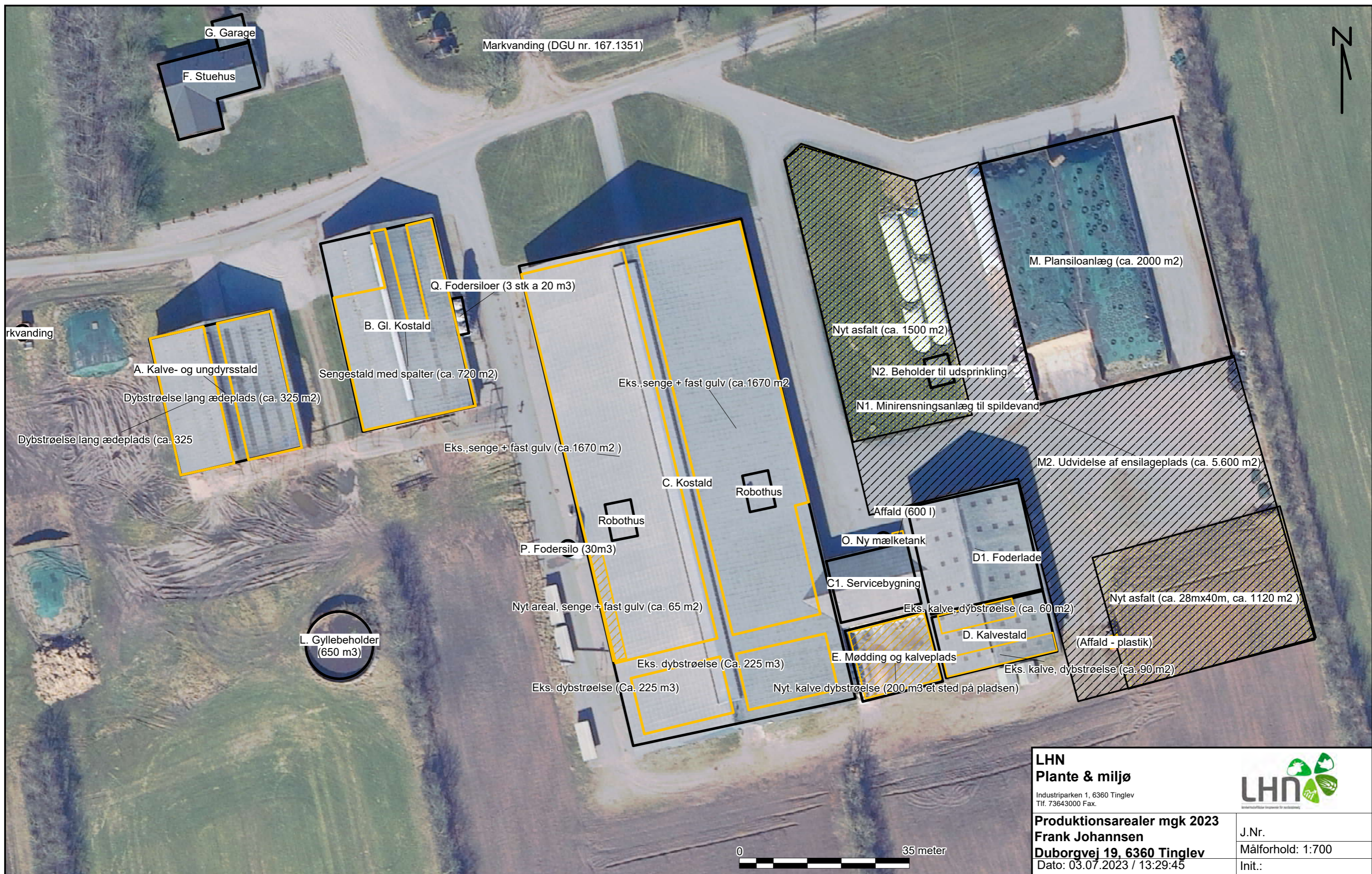
J.Nr.
Målforhold: 1:700
Init.:

LHN Plante & miljø Industriparken 1, 6360 Tinglev Tlf. 73643000 Fax.		 LHN <small>Landbrug & Miljø Tinglyst 2018</small>
Afløbsplan 2 - mgk 2023 Frank Johannsen Duborgvej 19, 6360 Tinglev Dato: 03.07.2023 / 14:44:58		
		J.Nr. Målforhold: 1:1100 Init.:

G. Garage

F. Stuehus

Markvanding (DGU nr. 167.1351)

A. Kalve- og ungdyrstald

Dybstrøelse lang ædeplads (ca. 325 m²)

Dybstrøelse lang ædeplads (ca. 325)

Q. Fodersiloer (3 stk a 20 m³)

B. Gl. Kostald

Sengestald med spalter (ca. 720 m²)

Eks.,senge + fast gulv (ca.1670 m²)

Eks.,senge + fast gulv (ca.1670 m²)

C. Kostald

Robothus

Robothus

P. Fodersilo (30m³)

Nyt areal, senge + fast gulv (ca. 65 m²)

Eks. dybstrøelse (Ca. 225 m³)

Eks. dybstrøelse (Ca. 225 m³)

Nyt. kalve dybstrøelse (200.m³ et sted på pladsen)

Nyt asfalt (ca. 1500 m²)

N2. Beholder til udsprinkling

N1. Minirensningsanlæg til spildevand

M. Plansiloanlæg (ca. 2000 m²)

M2. Udvidelse af ensilageplads (ca. 5.600 m²)

Affald (600 l)

O. Ny mælketank

D1. Foderlade

C1. Servicebygning

Eks. kalve, dybstrøelse (ca. 60 m²)

Nyt asfalt (ca. 28mx40m, ca. 1120 m²)

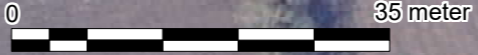
(Affald - plastik)

D. Kalvestald

Eks. kalve, dybstrøelse (ca. 90 m²)

E. Mødding og kalveplads

L. Gyllebeholder (650 m³)

LHN
Plante & miljø

Industriparken 1, 6360 Tinglev
Tlf. 73643000 Fax.

Produktionsarealer mgk 2023
Frank Johannsen
Duborgvej 19, 6360 Tinglev
Dato: 03.07.2023 / 13:29:45

J.Nr.
Målforhold: 1:700
Init.: